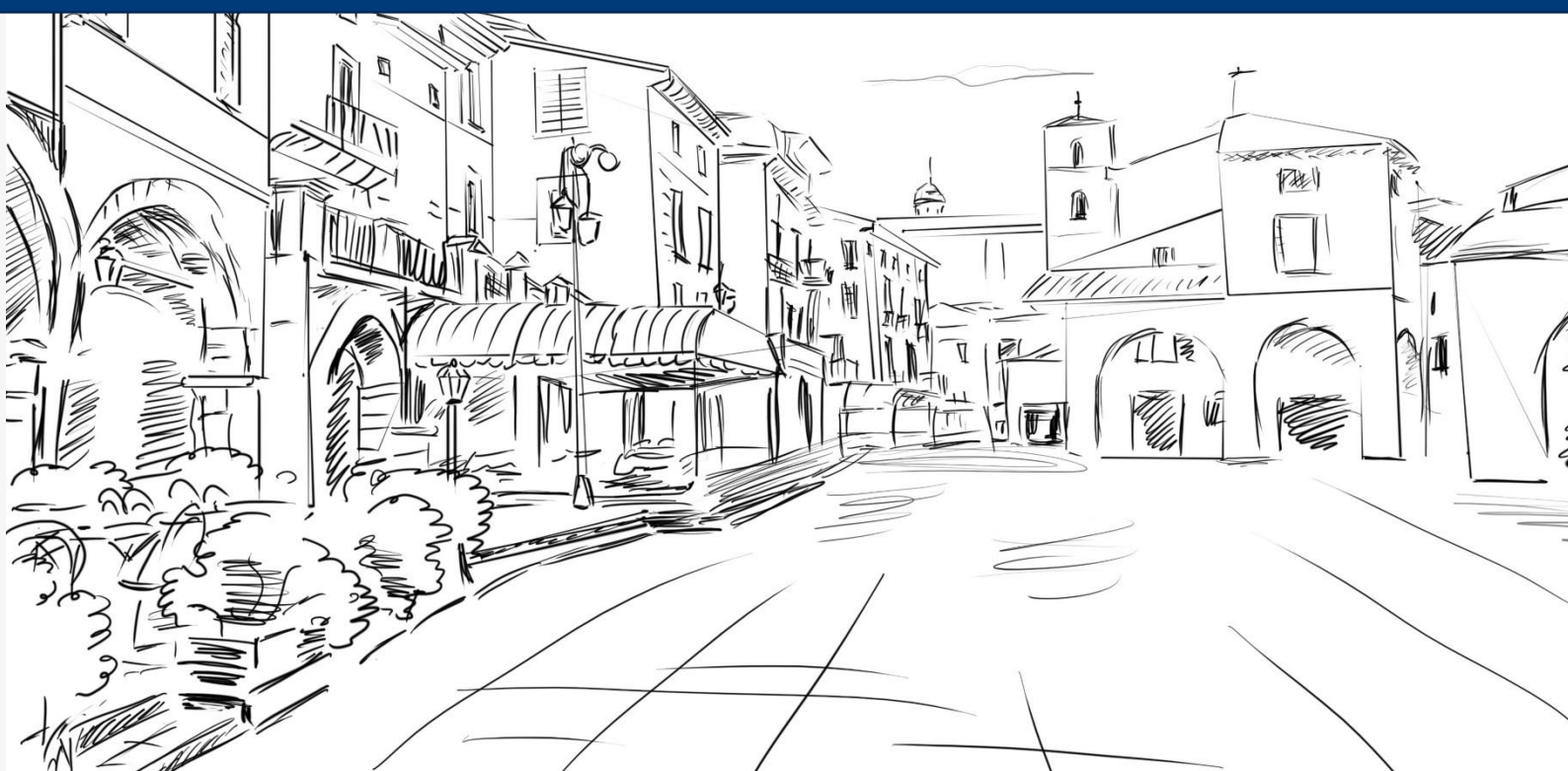

MĚSTO PŘÍBRAM

SROVNÁVACÍ ANALÝZA 2022

PŘÍBRAM

Ing. Věra Kameníčková, CSc., RNDr. Luděk Mácha
Ing. Mgr. Jan Cikler, Ing. Ondřej Pirohanič, CSc.

© 2022

OBSAH

1. SHRUTÍ	2
2. DEMOGRAFIE A PODNIKÁNÍ.....	5
3. RATING	8
4. ROK 2022	13
5. DLOUHODOBÉ TRENDY	16
6. METODICKÉ POZNÁMKY KE SROVNÁVACÍ ANALÝZE	20
7. SROVNÁVACÍ ANALÝZA ZA OBDOBÍ LET 2018 AŽ 2022	21
7.1. PŘÍJMY A VÝDAJE	21
7.2. DAŇOVÉ PŘÍJMY	24
7.3. DOTACE.....	25
7.4. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	25
7.5. KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	26
7.6. BĚŽNÝ ROZPOČET	27
7.7. VÝDAJE	27
7.8. KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	30
7.9. BĚŽNÉ VÝDAJE	32
7.10. ÚSPORY, DLUH A DALŠÍ ASPEKTY ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ.....	33
8. ROK 2023	37
9. PŘÍLOHY	39
9.1. RATINGOVÝ CERTIFIKÁT ZA ROK 2022.....	39
9.2. KOMENTÁŘ K IRATINGOVÉMU HODNOCENÍ ZA ROK 2022.....	40
9.3. TABULKY.....	42
9.4. GRAFY	42
9.5. SEZNAM MĚST VE VELIKOSTNÍ KATEGORII 20 000 – 49 999 OBYVATEL	44

1. SHRNU TÍ

Za rozpočtové hospodaření v roce 2022 získala Příbram druhý nejvyšší ratingový stupeň B+. V porovnání s předchozím rokem se její hodnocení o jeden stupeň zlepšilo. Příbram tak patří do skupiny obcí, které fungují téměř bez rizika, a to již delší dobu. Stejně hodnocení jako Příbram získaly v roce 2022 jen další čtyři města v dané velikostní skupiny.

Počtem obyvatel patří Příbram ve své velikostní kategorii ke spíše větším městům. V porovnání s nimi má nižší podíl dětské složky a rovněž obyvatel v produktivním věku a vyšší podíl seniorů. V roce 2022 se počet jejích obyvatel zvýšil, a to zásluhou značného počtu přistěhovalých. Pokračoval trend převisu počtu zemřelých nad počtem narozených. Mírně se snižuje počet aktivních živnostníků, roste počet firem, které mají na území města své sídlo, a rovněž počet lidí se svobodným povoláním.

V uplynulých pěti letech disponovala Příbram vždy vyššími příjmy, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město. Stejně na tom bylo město i v případě výdajů. Vyšší byly daňové příjmy a v posledním roce i příjmy nedaňové. Totéž platí, s výjimkou posledního roku, i pro celkové dotace. Ovšem jen pro dotace neinvestiční, ty investiční za srovnatelným městem zaostávaly. Méně peněz než srovnatelné město získala Příbram prodejem majetku. V obou případech převažovaly v jejich rámci příjmy z prodeje pozemků nad prodejem budov.

V posledních dvou letech vykázala Příbram záporné saldo rozpočtu. Bylo však doprovázeno růstem kapitálových výdajů při souběžném poklesu investičních dotací. Příbram k financování investic využívala mimo jiné peníze nashromážděné v minulých letech.

V rámci daňových příjmů dosahovala Příbram vyšší hodnoty nejen u sdílených daní, ale rovněž u dani z nemovitosti a v rámci místních poplatků. Daň z příjmů právnických osob za obce byla také vyšší než u průměru za srovnatelná města. V rámci nedaňových příjmů inkasovala Příbram více u výnosů z pronájmu a méně u příjmů z vlastní činnosti, i když ty v posledních letech výrazně rostly.

Běžné výdaje Příbrami dosahovaly vyšších hodnot, než byl průměr za srovnatelná města. U kapitálových výdajů to platí až pro poslední dva roky. V průměru za celé období byl podíl kapitálových výdajů na příjmech v Příbrami nižší než ve srovnatelných městech. Město tak v průměru investovalo menší část svých příjmů než srovnatelná města. Investiční dotace se na objemu kapitálových výdajů podílely v Příbrami méně než ve srovnatelných městech.

Při financování kapitálových výdajů tak Příbram musela využívat další zdroje ve větší míře než srovnatelná města.

Příbramský rozpočet je v posledních letech založen na vlastních příjmech. Od roku 2019 nevyužívá město žádný úvěrový nástroj. Obdobně hospodaří i několik dalších měst v dané velikostní kategorii. Zato dluh ostatních srovnatelných měst se v daném období poměrně dynamicky zvyšoval.

Objem úspor, měřený krátkodobým finančním majetkem, byl koncem roku 2022 v Příbrami nižší, než kolik připadlo v průměru na jedno srovnatelné město. Navíc, úspory srovnatelných měst rostly, zato v Příbrami se v posledních dvou letech snížily. Staly se tak jedním ze zdrojů financování kapitálových výdajů. Město tak drželo úspory na nižší úrovni a více je využívalo ve svůj prospěch.

Průměrný přebytek rozpočtu za rok byl v Příbrami nižší. Město se tak o něco více přiblížilo k modelu vyrovnaného rozpočtu v delším období než srovnatelná města. Souhrnný přebytek rozpočtu za období posledních pěti let se na souhrnných příjmech podílel 1 %, u srovnatelných měst to byla 2 %.

Celkovým výdajům Příbrami dominuje oblast komunálních služeb, na kterou jdou v průměru ročně až dvě pětiny celkových výdajů. Ve srovnatelných městech je to jen 7 %. Naopak, na správu, která je na prvním místě ve srovnatelných městech, věnuje Příbram menší díl celkových výdajů než srovnatelná města.

Příbram věnovala větší částku na vzdělávání, na kulturu a na sociální péči oproti srovnatelnému městu. Naopak, méně na pozemní komunikace, na bydlení a na sport a zájmovou činnost. Srovnatelné město vykazovalo vyšší výdaje na nakládání s odpady, na silniční dopravu a na vzhled obce.

Kapitálové výdaje na komunální služby rovněž hrají v Příbrami prim. Oproti srovnatelnému městu jsou až trojnásobné. Převís Příbrami, i když podstatně nižší, najdeme rovněž u kapitálových výdajů na sociální péči a na kulturu. Vyšší kapitálové výdaje vykazovalo srovnatelné město v oblasti pozemních komunikací a sportu a zájmové činnosti. Značnou převahu (více než trojnásobek) mělo srovnatelné město u kapitálových výdajů na vzdělávání.

Z hlediska druhového členění výdajů panují větší rozdíly u běžných výdajů než u výdajů kapitálových. Běžným výdajům Příbrami dominují dotace příspěvkovým organizacím. Jsou

téměř dvojnásobné oproti srovnatelnému městu. Rovněž výdaje na opravy a údržbu prováděné externími pracovníky jsou vyšší v Příbrami než ve srovnatelném městě. Nižší jsou výdaje na nákup služeb a rovněž na vodu, paliva a energie.

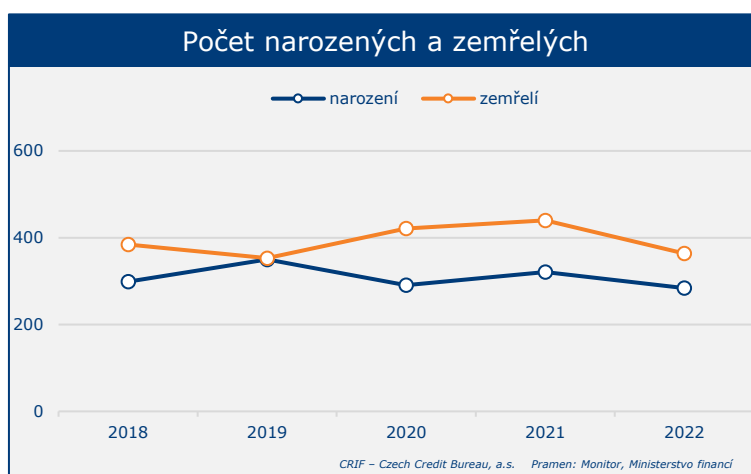
V obou případech směřovala naprostá většina kapitálových výdajů z hlediska druhového členění na budovy a stavby. Vyšší částka náleží srovnatelnému městu. To platí rovněž pro oblast dotací podnikatelským subjektům a nákupu pozemků. Opačně tomu bylo v případě investičních dotací příspěvkovým organizacím a u nákupu strojů.

Hospodářský výsledek byl v posledních třech letech vyšší, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město. Objem finančních investic srovnatelného města byl v koncovém roce sedmkrát vyšší než v Příbrami. Likvidita byla každoročně vyšší v Příbrami.

2. DEMOGRAFIE A PODNIKÁNÍ

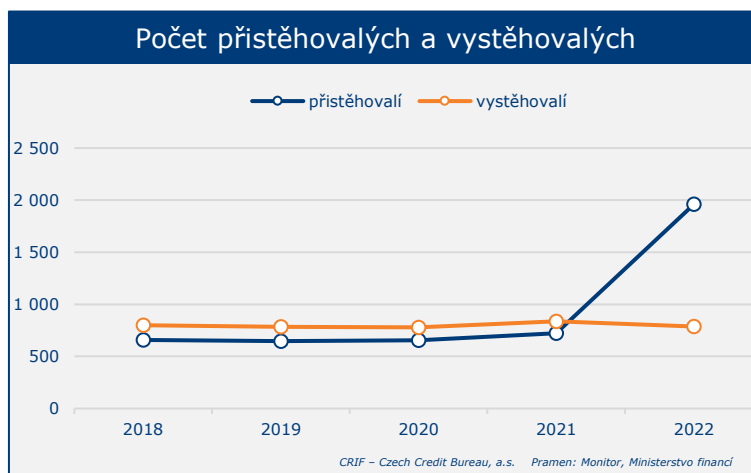
Koncem roku 2022 mělo v Příbrami trvalé bydliště 32 743 obyvatel. Počet obyvatel se v tomto roce o 1 092 osob zvýšil. Zasloužil se o to nebývale vysoký příliv přistěhovalých. Zatímco v roce 2022 zemřelo více lidí, než kolik se narodilo dětí, takže přirozené saldo bylo záporné, migrační saldo (rozdíl mezi počtem vystěhovalých a počtem přistěhovalých) bylo kladné. Přistěhovalo se o 1 172 lidí více, než kolik město opustilo. Kladné migrační saldo bylo dostatečně vysoké, aby kompenzovalo záporné přirozené saldo.

Počet zemřelých byl vyšší než počet narozených v každém z posledních pěti let. Nejmenší rozdíl vykázal rok 2019. V roce 2022 se meziročně snížil jak počet narozených, tak i počet zemřelých. V případě narozených šlo o 12 % úbytek, v případě zemřelých o úbytek v řádu 17 %.

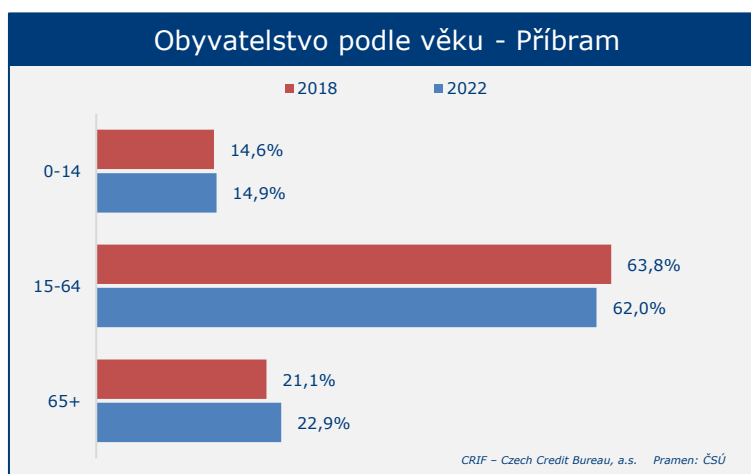
Graf 1: Počet narozených a zemřelých

Zatímco v letech 2018 až 2021 počet vystěhovalých mírně překračoval počet přistěhovalých, v roce 2022 se počet vystěhovalých o 6 % snížil, zato počet přistěhovalých vzrostl o 171 %. V tomto roce se do města přistěhovalo více než dvakrát tolik lidí ve srovnání s rokem předchozím.

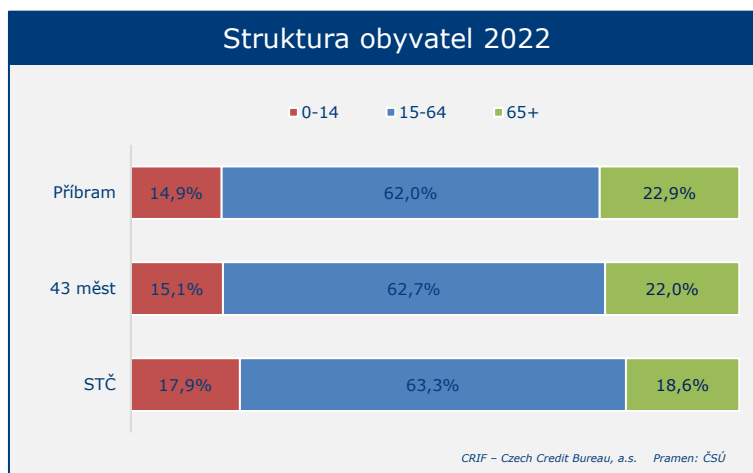
Graf 2: Počet přistěhovalých a vystěhovalých

V roce 2022 představovali největší skupinu lidé v produktivním věku (15 až 64 let). Tvořili 62,1 % celkového počtu obyvatel. Oproti roku 2018 se však jejich váha o 1,8 procentního bodu snížila. Druhou nejčetnější skupinou obyvatel byli senioři s podílem ve výši 23 %. Jejich váha se naopak oproti roku 2018 o 1,9 procentního bodu zvýšila. Nejmenší část představovaly děti (0 až 14 let) s podílem 14,9 %. Jejich podíl na celku se v daném období o 0,2 procentního bodu zvedl.

Graf 3: Struktura obyvatel podle věku

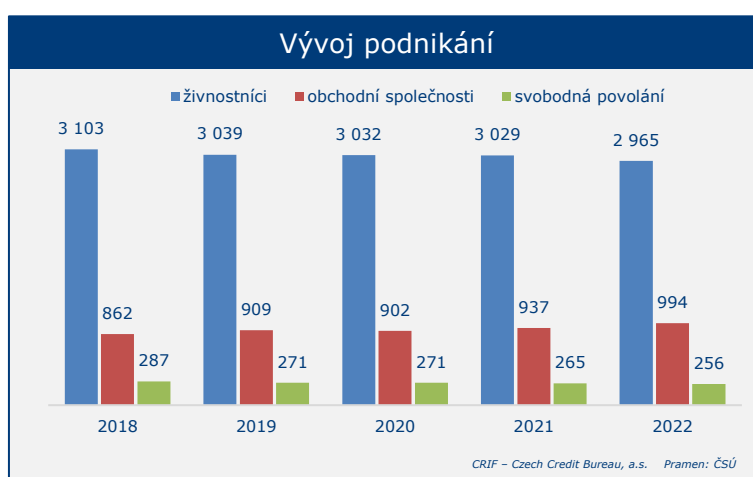
V porovnání s průměrem za 43 měst obdobné velikosti a s obcemi Středočeského kraje měla Příbram v roce 2022 nejnižší podíl dětské složky a lidí v produktivním věku a značně vyšší podíl seniorů. Ve srovnání s obdobně velkými městy je tak v Příbrami větší tlak na služby pro seniory a poněkud nižší tlak na výdaje spojené se školními a předškolními zařízeními pro děti.

Graf 4: Porovnání struktury obyvatel podle věku v roce 2022

V rámci podnikatelských subjektů mají v Příbrami největší zastoupení živnostníci. Jejich počet se však po roce 2018 mírně snižuje. V roce 2018 působilo na území Příbrami 3 103 aktivních živnostníků (tj. těch, kteří vykazovali činnost), o pět let později jich bylo o 138 méně.

V daném období naopak přibylo obchodních společností, které zde mají své sídlo. V roce 2018 jich bylo 862, v roce 2022 pak o 132 více. Počet lidí se svobodným povoláním se rovněž snížil, a to o 31 na 256 v roce 2022. Jedná se o osoby, které k podnikání nepotřebují živnostenské oprávnění. Patří sem např. nejen lékaři, advokáti, auditoři a exekutoři, ale i novináři.

Graf 5: Vývoj podnikání

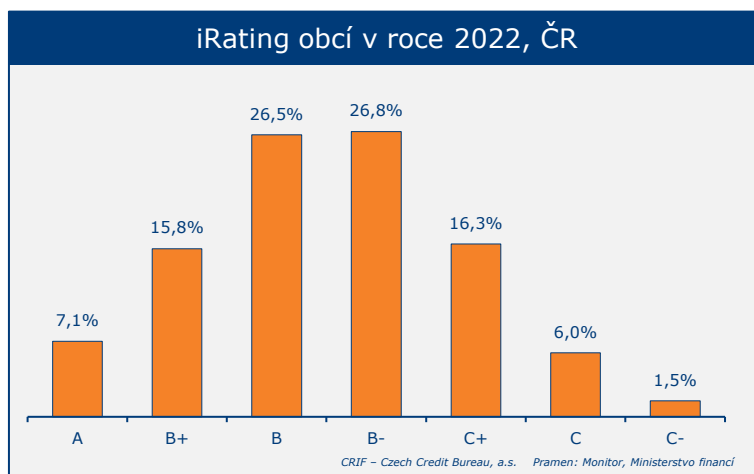
3. RATING

Ratingové hodnocení vypovídá, na rozdíl od jednotlivých ukazatelů, souhrnně o celkové ekonomické situaci obce. Jeho výsledkem je jeden údaj, který lze porovnávat jak mezi obcemi navzájem, tak i u jedné obce v čase.

iRating vzniká na základě automatizovaného výpočtu pomocí statistického modelu. Ten vyhodnocuje osmnáct finančních a sedm nefinančních ukazatelů města. Mezi finanční ukazatele se řadí např. objem dluhu a cizích zdrojů, likvidita, saldo běžného rozpočtu, závislost rozpočtu na dotacích. Z nefinančních ukazatelů využívá např. míru nezaměstnanosti, výši průměrných výdělků a podíl ekonomicky aktivních obyvatel na jejich celkovém počtu.

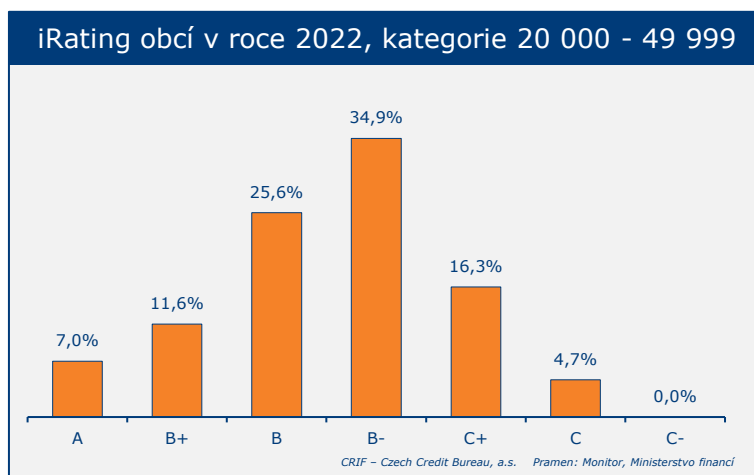
Tento nástroj, který zpracovala společnost CRIF – Czech Credit Bureau, a.s., rozděluje obce podle dosaženého stupně ratingu do sedmi skupin. Od nejlepšího hodnocení v podobě stupně A až po nejhorší hodnocení v podobě stupně C-. Poslední stupeň dostávají obce s nejvyšším rizikem, tedy s největším ohrožením finanční stability.

Příbram získala za hospodaření v roce 2022 druhý nejvyšší ratingový stupeň, tedy B+. Ve srovnání s rokem 2021 se její hodnocení o jeden stupeň zlepšilo. Stejný stupeň dostalo celkem 988 obcí, resp. 15,8 % jejich celkového počtu. Nejvíce obcí, a to 26,8 % mělo stupeň B-, třetí největší skupinu obcí (26,5 %) tvořily ty s ratingem B. Z celkového počtu obcí mělo nejvyšší stupeň 442 obcí (7,1 %) a nejhorší pak 373 obcí (1,5 %).

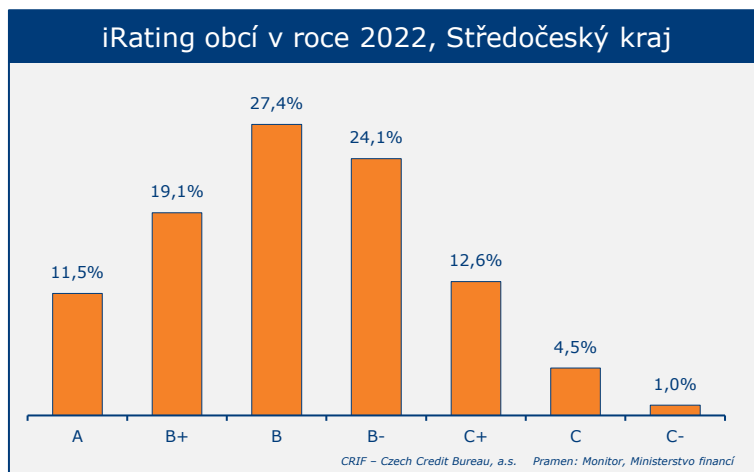
Graf 6: iRating obcí za rok 2022 v ČR

V rámci skupiny obcí obdobné velikosti (počet obyvatel od 20 000 do 49 999) měly stejné hodnocení jako Příbram ještě čtyři další obce, B+ tak získalo 12 % obcí v této velikostní skupině. Nejvíce obcí dané skupiny spadá pod ratingový stupeň B- (35 %). Nejlepší hodnocení získaly jen tři obce, nejhorší stupeň ani jedna.

Graf 7: iRating obcí v roce 2022, kategorie 20 000 - 49 999 obyvatel

V rámci obcí Středočeského kraje získalo 131 obcí nejvyšší hodnocení. Stejný stupeň jako Příbram obdrželo ještě 217 obcí. Nejnižší stupeň mělo 11 obcí tohoto kraje.

Graf 8: iRating obcí v roce 2022, Středočeský kraj

Rating města za rok 2022 podrobně:

Silné stránky:

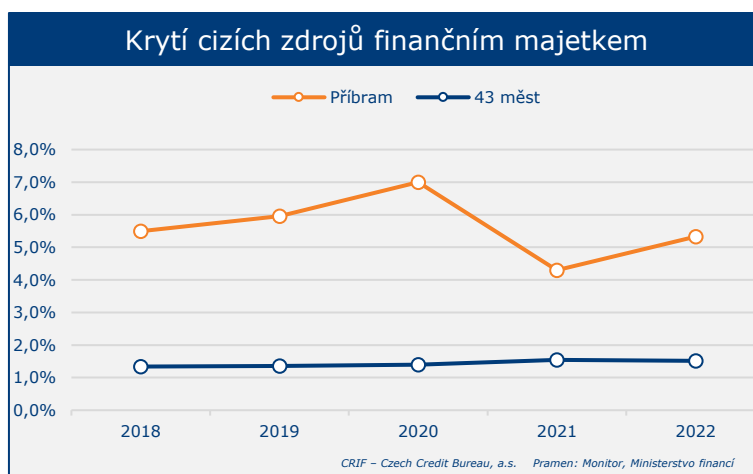
- Nízká zadluženost
- Vysoká likvidita
- Vysoká schopnost hradit své závazky (výše finančního majetku výrazně převyšuje objem závazků)

Slabé stránky:

- Nižší saldo běžných příjmů a výdajů
- Dva roky po sobě negativní saldo celkových příjmů a výdajů

Město má dlouhodobě velmi nízkou úroveň cizích zdrojů, od roku 2019 neviduje žádné bankovní úvěry. Zůstatek finančního majetku je vysoký a vytváří dostatečnou rezervu na krytí případných výkyvů příjmů.

U srovnatelných měst České republiky je poměr cizích zdrojů k finančnímu majetku výrazně nižší. Je to důsledek vyššího objemu cizích zdrojů u srovnatelných měst, než má Příbram, a zejména toho, že srovnatelná města čerpají ve výrazně vyšší míře úvěry.

Graf 9: Krytí cizích zdrojů finančním majetkem

Zřetelný pokles v roce 2021 byl dán souběhem nárůstu cizích zdrojů a poklesu finančního majetku. Zlepšení v roce 2022 bylo dáno pouze poklesem cizích zdrojů. Tento poměr se nedostal na úroveň hodnot z let 2018–2020 z důvodu nižšího objemu finančního majetku.

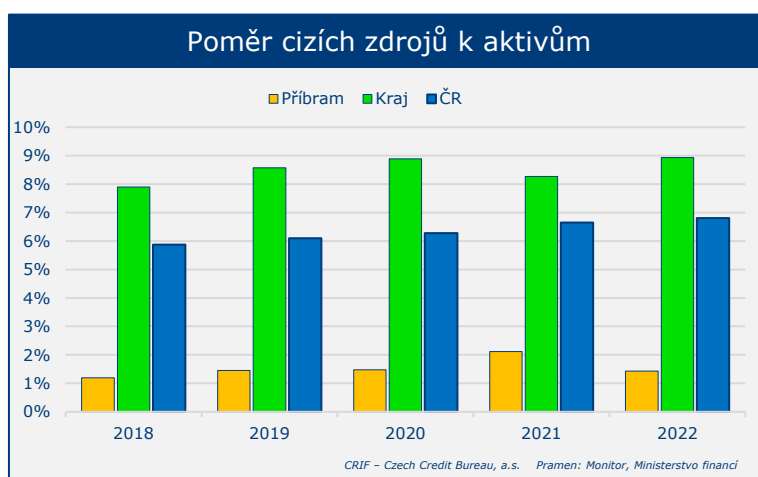
V roce 2020 měla Příbram v přepočtu na obyvatele výrazně vyšší objem finančního majetku než srovnatelná města. V roce 2021 byl tento ukazatel přibližně srovnatelný, v roce 2022 je ale situace již opačná. Zatímco finanční majetek v Příbrami klesá, v ostatních městech i nadále roste.

Jednou ze slabších stránek Příbrami je podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech. U srovnatelně velkých měst je tento podíl kolem 20 %, u Příbrami se pohybuje mezi 14 a 18 %. Těchto 18 % bylo dosaženo v roce 2022, proto toto zlepšení považujeme za pozitivní.

Zajímavé je také porovnání podílu investičních dotací na kapitálových výdajích v Příbrami. Tento podíl byl nejvyšší v roce 2019 a výrazně převyšoval hodnoty srovnatelných měst. Následně došlo k poklesu a v roce 2022 se dostal na velmi nízkou úroveň (pouze 2 %), což ve srovnání s 15 % srovnatelných měst je velmi nízká hodnota.

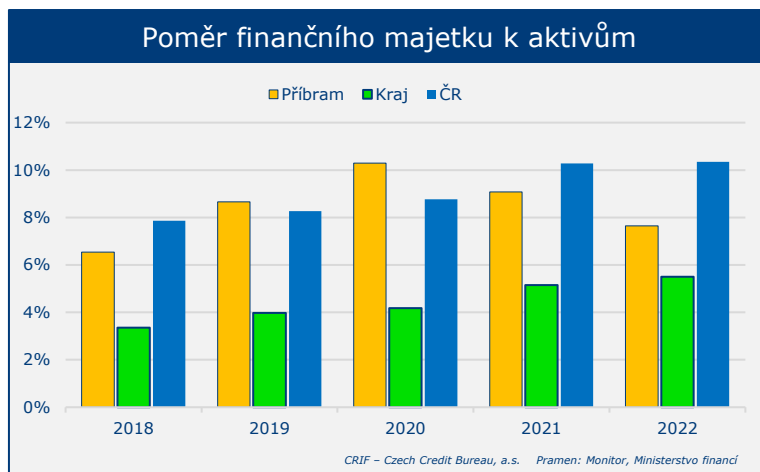
Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích byl do roku 2020 podprůměrný. Zlepšení přinesl rok 2021 a v roce 2022 byl tento podíl přibližně na stejné úrovni jako u srovnatelných měst.

Poměr cizích zdrojů k aktivům v Příbrami v roce 2022 opět klesl hluboko pod 2 %. Jak je z následujícího grafu patrné, ve srovnání s podobně velkými městy jde o velmi nízké hodnoty.

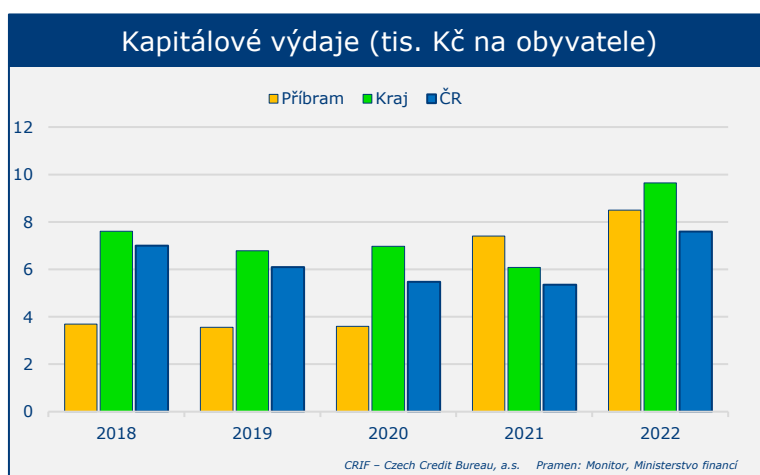
Graf 10: Poměr cizích zdrojů k aktivům

Poměr finančního majetku k aktivům měla Příbram v letech 2019 a 2020 rovněž vyšší než srovnatelně velká města. U tohoto ukazatele došlo v roce 2021 k poklesu, který pokračoval i v roce 2022 a tak jsou v posledních dvou letech na tom srovnatelná města lépe. V kraji má Příbram tento ukazatel stále ještě lepší, ale i zde sledujeme klesající trend v porovnání s městy srovnatelně velkými v kraji.

Graf 11: Poměr finančního majetku k aktivům

Kapitálové výdaje Příbrami od roku 2021 rostou. Příbram začala zvyšovat své kapitálové výdaje v době, kdy je srovnatelná města snižovala. Kapitálových výdaje srovnatelných měst začaly růst až v roce 2022 a hodnoty srovnatelných měst kraje se dostaly na vyšší úroveň.

Graf 12: Kapitálové výdaje na obyvatele

4. ROK 2022

Loňský rok výrazně poznamenal ruský vpád na území Ukrajiny, značné zvýšení cen energií a nebývale vysoká inflace. Na trhu přetrvávaly poměrně vysoké úrokové sazby, což prodražovalo investice a omezovalo poptávku po úvěrech. Obcím zejména v důsledku vysoké inflace rostly rychle daňové příjmy, ale inflace se podepsala rovněž na růstu výdajů. Pokračoval pokles kapitálových výdajů i investičních dotací.

Příbram se z obecného vývoje hospodaření obcí v tomto roce vymykala. Její celkové příjmy i výdaje rostly nepoměrně pomaleji, ovšem kapitálové výdaje se zvýšily. Její dluh se nezměnil a zůstal na nule a úspory, na rozdíl od obcí jako celku, mírně poklesly.

V roce 2022 se celkové příjmy Příbrami zvýšily o 5 %, stejně jako její celkové výdaje. V roce 2022 rozpočet, stejně jako v předchozím roce, vykázal záporné saldo, které se na příjmech v obou letech podílelo shodně 7 %.

mil. Kč	2021	2022
příjmy	975,7	1 027,8
výdaje	1 046,6	1 102,6
saldo	-70,8	-74,8
Saldo/příjmy	7 %	7 %

Tabulka 1: Rozpočet Příbrami

O přírůstek příjmů o 52 mil. Kč v roce 2022 se nejvíce zasloužilo meziroční zvýšení daňových příjmů ve výši 91,2 mld. Kč, resp. o 14 %. Meziročně se zvedly ještě nedaňové příjmy, a to o 8,4 mil. Kč, resp. o 6 %. Objem celkových dotací se meziročně naopak snížil, a to o 23 %, z toho neinvestiční dotace poklesly o 18 % a investiční dotace dokonce o téměř 70 %. Město vykázalo o 43,4 mil. Kč nižší objem celkových dotací oproti předchozímu roku. O 4,2 mil. Kč se snížil rovněž objem kapitálových příjmů přičemž jejich naprostá většina pocházela z prodeje pozemků.

V roce 2022 se oproti předchozímu roku významně snížila závislost příbramského rozpočtu na dotacích, a to z 19 % na 14 %. Výrazný pokles investičních dotací vedl k poklesu jejich podílu na celkovém objemu dotací, a to z 10 % na pouhých 4 %.

O růst daňových příjmů se zasloužily zejména výnosy ze sdílených daní. Představovaly více než 80 % přírůstku daňových příjmů. Ovšem nejrychleji rostoucí příjmovou položkou

byly výnosy z hazardu, které se meziročně zvedly o 56 %. V celkových příjmech zaujaly vyšší podíl než např. místní poplatky.

Běžný rozpočet skončil přebytkem v obou posledních letech. V roce 2022 se přebytek na běžných příjmech podílel 18 %, což je o čtyři procentní body více než o rok dříve. Příbram v rámci financování provozu ušetřila téměř 178 mil. Kč, které mohla věnovat na financování kapitálových výdajů.

příjmy mil. Kč	2021	2022	2022-2021
příjmy daňové	640,6	731,8	91,2
příjmy nedaňové	131,5	139,9	8,4
příjmy kapitálové	14,8	10,6	-4,2
neinvestiční dotace	170,2	139,7	-30,5
investiční dotace	18,6	5,7	-12,9

Tabulka 2: Struktura příjmů

Navzdory poklesu objemu investičních dotací i kapitálových příjmů, se kapitálové výdaje meziročně zvýšily. Dokonce o větší částku než výdaje běžné. Běžné výdaje vzrostly o 3 %, zatímco kapitálové výdaje více než čtyřikrát rychleji. K meziročnímu růstu celkových výdajů o 56 mil. Kč přispěly kapitálové výdaje více než 30 mil. Kč, tedy naprostou většinou.

Zatímco v roce 2021 financovaly investiční dotace 8 % kapitálových výdajů, o rok později to byla jen 2 %. V tomto roce byl příspěvek kapitálových příjmů na financování kapitálových výdajů dokonce vyšší než příspěvek investičních dotací.

Dominantním odvětvím celkových výdajů v roce 2022 byly komunální služby. Směřovala sem celá čtvrtina jejich objemu. Druhou oblastí byly výdaje na správu s podílem ve výši 13 %. O jeden procentní bod méně šlo na sociální péči. Do skupiny větších výdajů patří ještě pozemní komunikace a vzdělávání se shodným 8 % podílem na celkových výdajích.

Komunální služby byly v loňském roce prioritou i kapitálových výdajů. Směřovalo tam 46 % jejich celkového objemu. Na druhé místo s podílem ve výši 26 % se dostaly výdaje na pozemní komunikace. Na tato tři odvětví připadlo 84 % celkových výdajů. O rok dříve to bylo 72 %. Takže koncentrace kapitálových výdajů byla v roce 2022 vyšší než o rok dříve. Třetí příčka patřila sociální péči (12 %) a následovala oblast sportu a zájmové činnosti (7 %).

výdaje mil. Kč	2021	2022	2022-2021
výdaje běžné	807,8	833,7	25,9
výdaje kapitálové	238,7	268,9	30,2
výdaje celkem	1 046,6	1 102,6	56,0

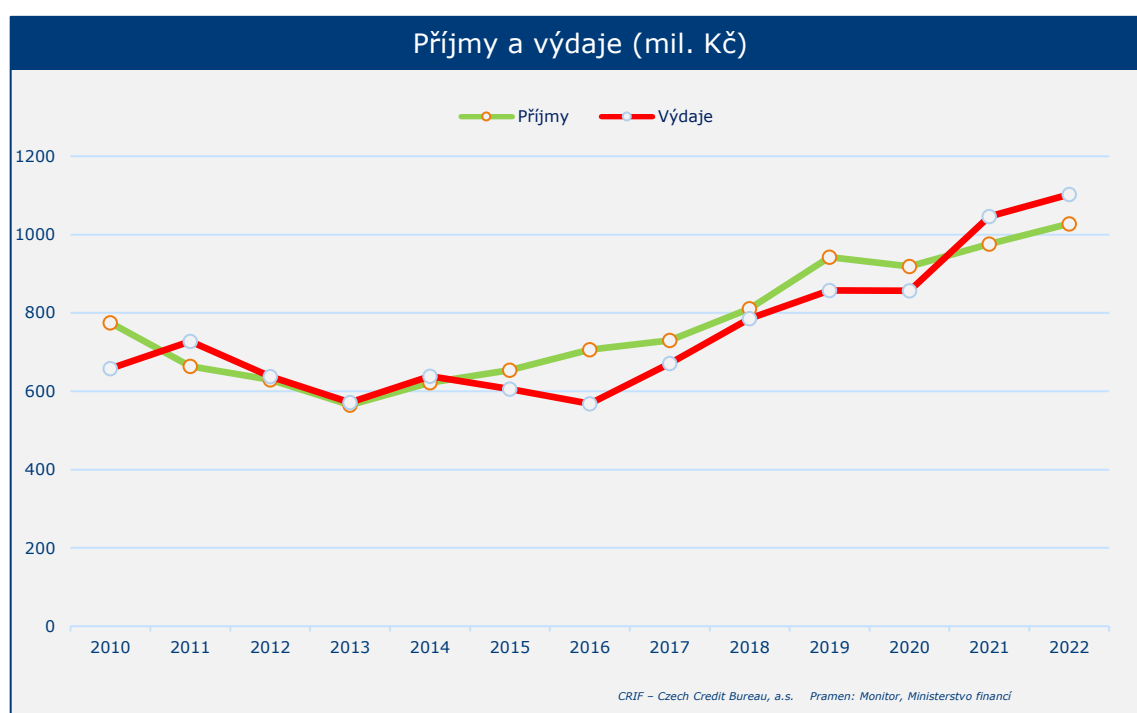
Tabulka 3: Výdaje Příbram

Příbram i v roce 2022 pokračovala s hospodařením financovaným výlučně z vlastních zdrojů. Objem jejích úspor, měřeno krátkodobým finančním majetkem, se meziročně o necelých 53 mil. Kč snížil na 326,6 mil. Kč. Úspory poklesly meziročně o 14 %. Část investic tak financovalo město z prostředků nakumulovaných v minulosti.

Objem celkových aktiv Příbrami se meziročně zvedl o 2 % na 4,3 mld. Kč. Hospodářský výsledek byl kladný a dokonce o 72,3 mil. Kč, což znamená o 71 %, vyšší než o rok dříve. Objem finančních investic se meziročně nezměnil.

5. DLOUHODOBÉ TRENDY

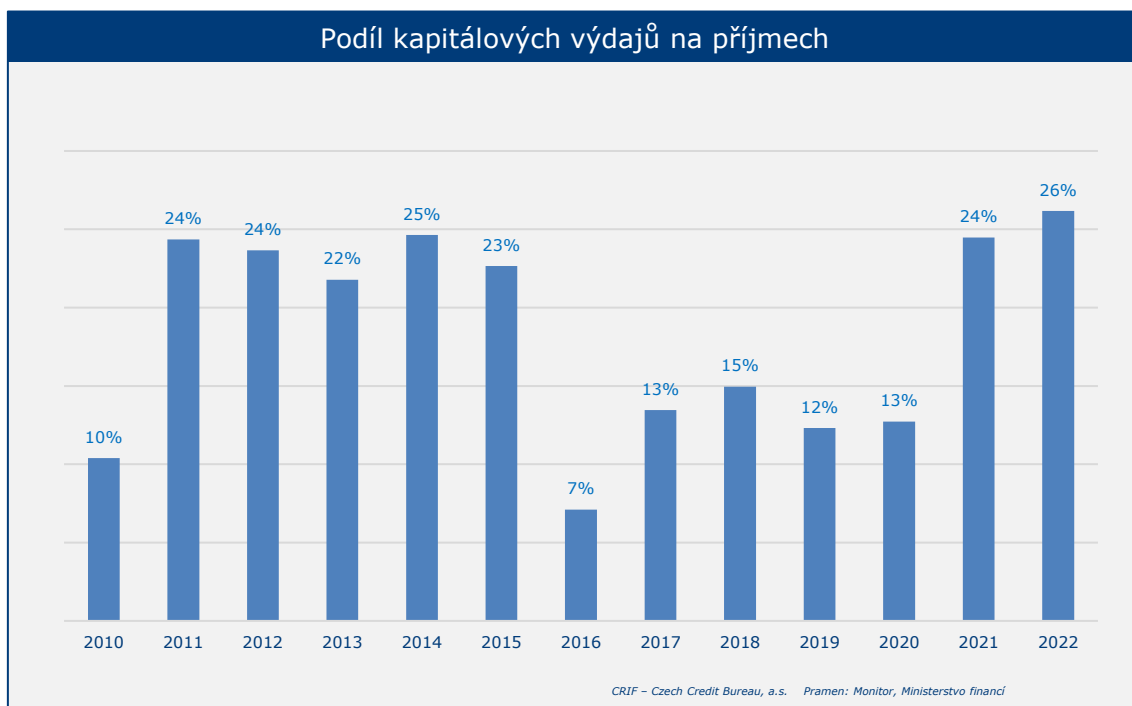
V období let 2010 až 2022 získala Příbram kumulativně 10 mld. Kč a její výdaje dosáhly výše 9,7 mld. Kč. V souhrnu za celé období tak příbramský rozpočet vykázal přebytek ve výši 294,3 mil. Kč, který se na příjmech podílel 3 %. To představuje objem uspořené peněz v daném období. V sedmi letech daného období vykázalo město záporné saldo rozpočtu a v šesti pak kladné saldo rozpočtu. Nejvyšší podíl deficitu rozpočtu na příjmech mělo město v roce 2011 (10 %), nejvyšší podíl přebytku na příjmech pak v roce 2016 (10 %). V průměru rostly příjmy města ročně o 3 %, výdaje pak o 5 %.

Graf 13: Příjmy a výdaje

Objem kapitálových výdajů z roku na rok kolísal. Největšího objemu dosáhl v roce 2022, ve kterém město investovalo 269 mil. Kč, nejnižší hodnotu měl v roce 2016, ve kterém byl objem kapitálových výdajů pouhých 50 mil. Kč. V průměru město věnovalo na kapitálové výdaje ročně 140 mil. Kč.

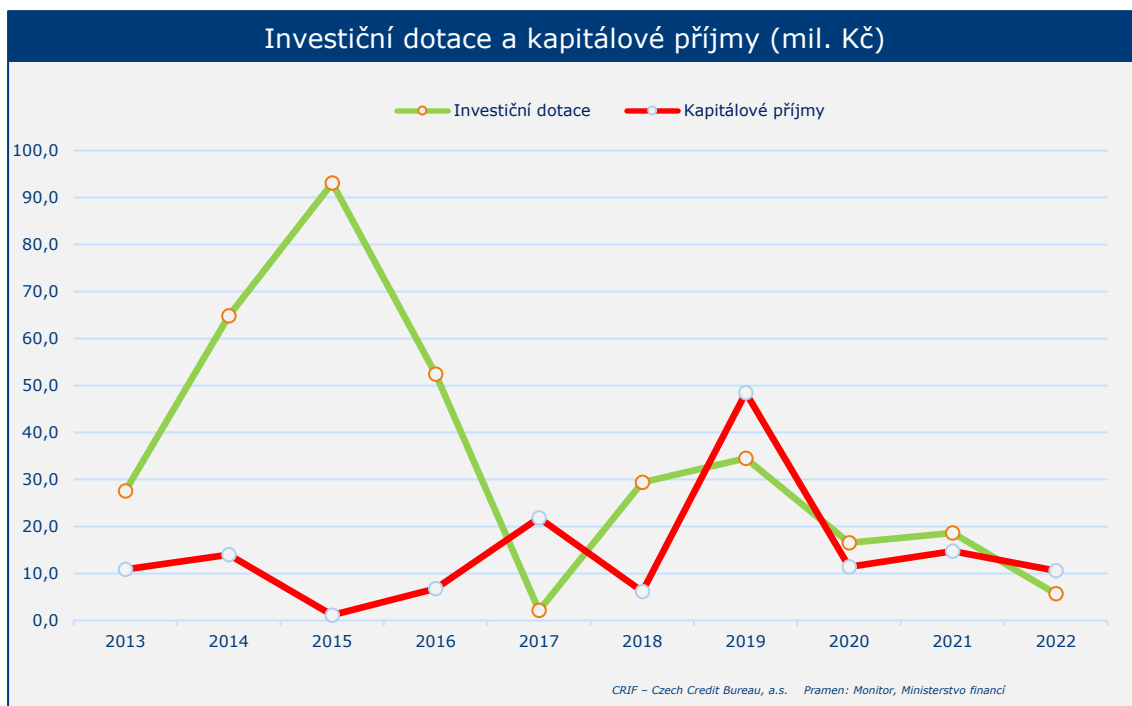
V roce 2022 vykázalo město nejvyšší podíl kapitálových výdajů na příjmech, a to 26 %. Jen o něco nižší byl tento podíl v roce 2014. V roce 2016 věnovalo město na investice jen 7 % svých příjmů. Poměrně nízkou míru investic vykázalo město zejména v letech 2016 až 2020.

Graf 14: Podíl kapitálových výdajů na příjmech

Nejvyšší objem kapitálových výdajů uskutečnilo město, jak již bylo řečeno, v roce 2022, ve kterém však získalo druhý nejnižší objem investičních dotací v daném období. Investiční dotace financovaly kapitálové výdaje v tomto roce z pouhých 2 %, stejně jako v roce 2017. V roce 2016 převýšil objem investičních dotací objem kapitálových výdajů.

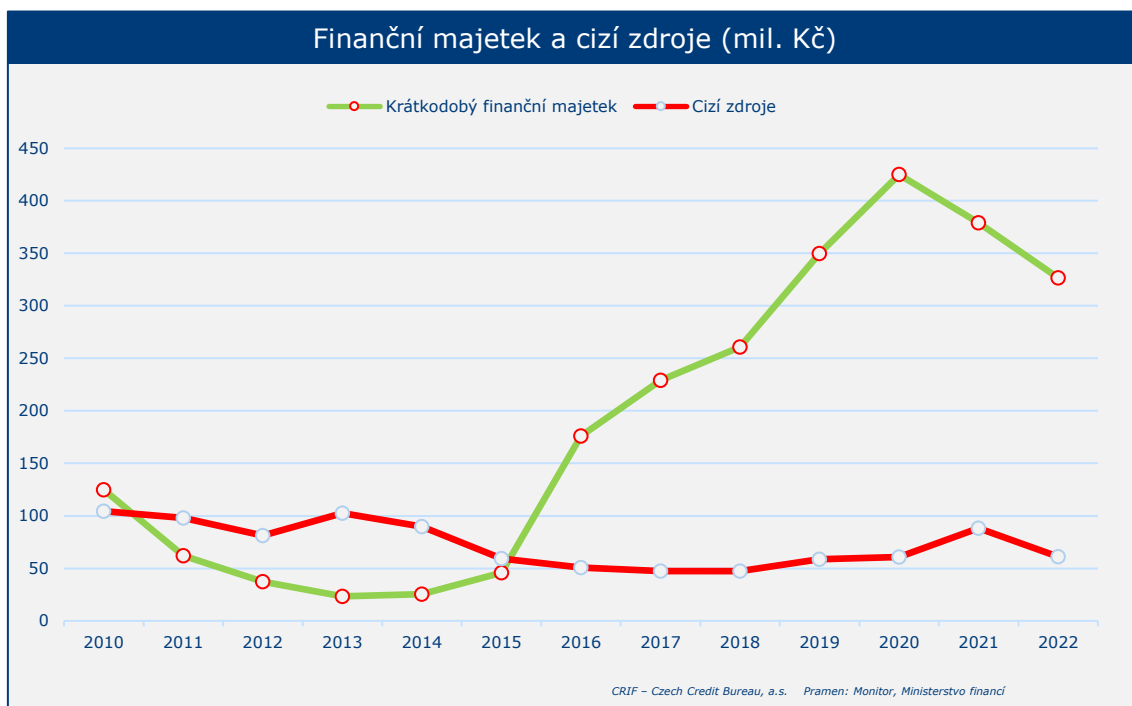
Větší váhu než investiční dotace ve struktuře financování kapitálových výdajů, měly příjmy z prodeje majetku v letech 2017, 2019 a 2022. V roce 2019 vykázalo město nejvyšší příjmy z prodeje majetku, a to téměř 49 mil. Kč. Nejnižší příjem z tohoto zdroje byl v roce 2015, a to jen 1,2 mil. Kč.

Graf 15: Investiční dotace a kapitálové příjmy

Objem úspor měřený krátkodobým finančním majetkem se v období let 2011 až 2013 snižoval, poté rostl až do roku 2020. V posledních dvou letech opět klesal, a to na úroveň 327 mil. Kč v roce 2022. I tak byl v tomto roce více než 2,5krát vyšší než ve výchozím roce 2010. Nejvyšší navýšení úspor proběhlo v roce 2016, ve kterém se z roku na rok zvýšily více než 3,5 krát.

Od roku 2019 hospodaří město bez dluhu. Již v letech předcházejících roku 2019 dluh poměrně rychle klesal. Objem cizích zdrojů vykazuje v daném období rovněž převážně klesající tendenci. V roce 2022 byl jejich objem oproti roku 2010 o 43 mil. Kč nižší a dosáhl 61 mil. Kč.

Graf 16: Finanční majetek a cizí zdroje

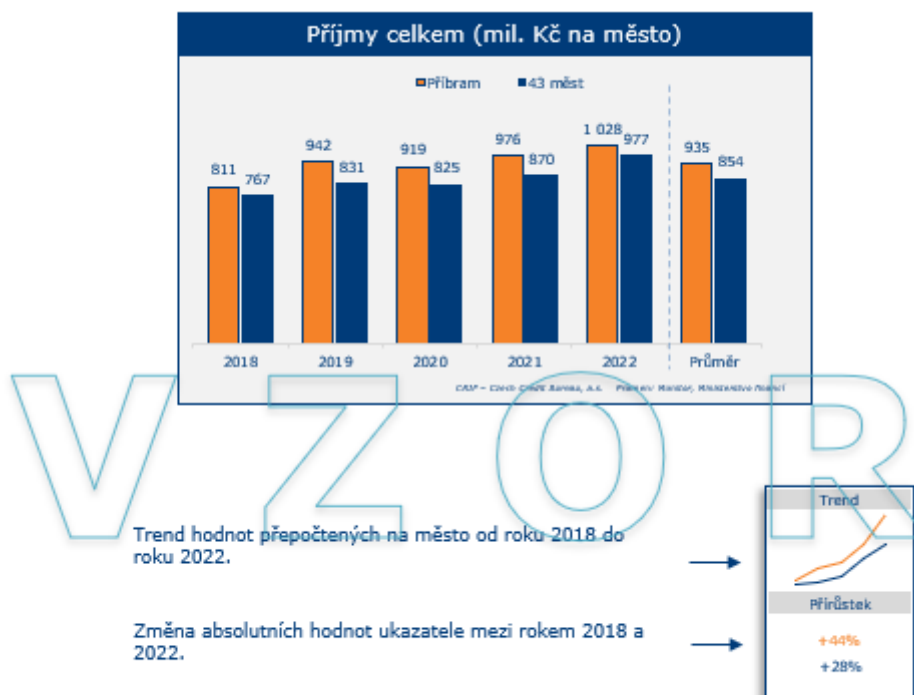
V období let 2010 až 2022 hospodařilo město v podstatě s vyrovnaným rozpočtem. Podíl souhrnného přebytku na souhrnu příjmů byl 3 %. V posledních době nemá město žádný dluh a s výjimkou posledních dvou let jeho úspory rostly. Jedná se zároveň o roky, ve kterých město investovalo značnou část svých příjmů při poměrně nízkém objemu investičních dotací, zejména v posledním roce daného období. Objem celkového majetku, vyjádřený jako objem aktiv, byl sice v posledním roce daného období nižší než v roce výchozím, avšak od roku 2017 roste.

6. METODICKÉ POZNÁMKY KE SROVNÁVACÍ ANALÝZE

V této části analýzy porovnáváme rozpočtové a další ukazatele Příbrami se stejnými charakteristikami, skupiny 43 měst obdobné velikosti dané počtem obyvatel v rozmezí 20 000 až 49 999. V rámci této skupiny patří Příbram k těm větším.

Při zpracování vycházíme z dostupných údajů v účetních výkazech, tj. z rozpočtu, rozvahy a výsledovky, a to za období let 2018 až 2022. Všechny údaje se vztahují k poslednímu dni daného roku. Základem jsou údaje za Příbram a za průměr údajů za 43 měst obdobné velikosti.

V grafickém znázornění ukazatelů mají jednotlivé složky grafu následující význam:

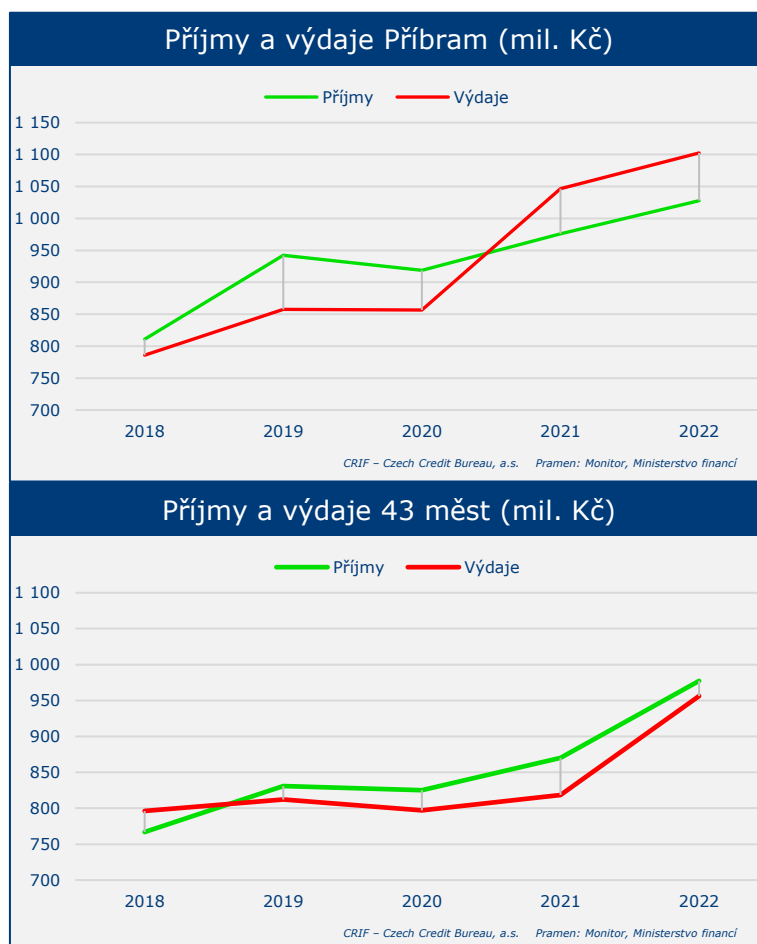

7. SROVNÁVACÍ ANALÝZA ZA OBDOBÍ LET 2018 AŽ 2022

7.1. Příjmy a výdaje

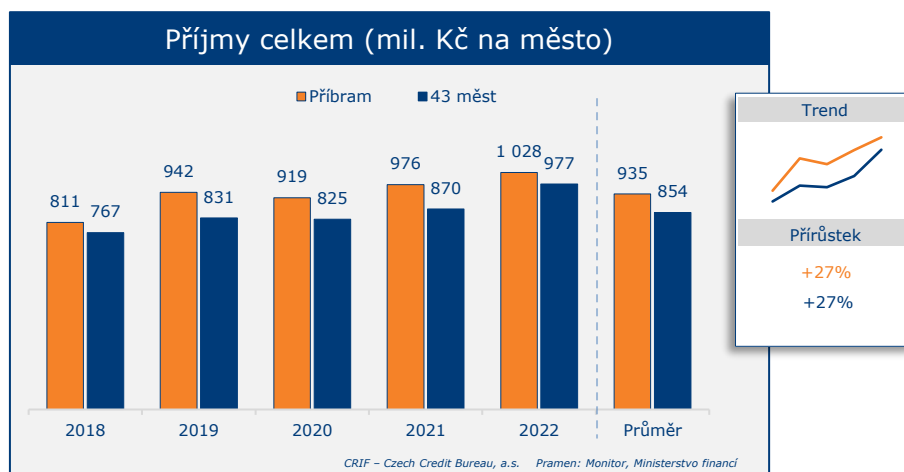
V období let 2018 a 2022 rostly celkové příjmy Příbrami v průměru ročně o 6 %. Tempo růstu příjmů bylo nerovnoměrné – od nejvyššího růstu v roce 2018 (o 16 %) až po pokles v roce 2019 (o 2 %). Naproti tomu výdaje rostly každoročně, pouze v roce 2020 se prakticky nezměnily. V průměru ročně se zvyšovaly o 9 %. Saldo rozpočtu bylo v prvních třech letech kladné, v posledních dvou letech záporné.

Skupina obdobně velkých měst vykázala shodné průměrné tempo růstu příjmů v daném období. Výdaje však rostly pomaleji. V průměru ročně to bylo o 5 %. Saldo jejich rozpočtu bylo záporné pouze v roce 2018. V daném období ušetřila Příbram 1 % svých příjmů, zatímco srovnatelná města 2 %.

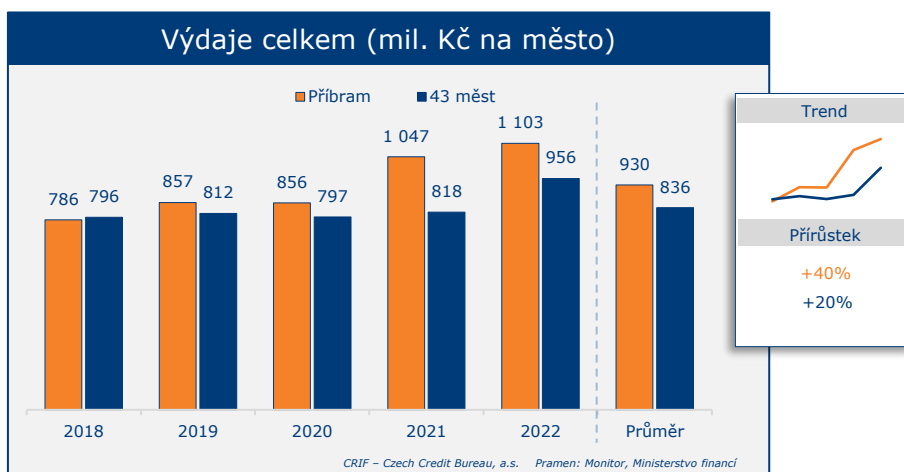
Graf 17: Vývoj příjmů a výdajů v Příbrami a ve srovnatelných městech

Příbram získala do rozpočtu každý rok více peněz, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město. Každoročně byly v průměru příjmy Příbrami o 81 mil. Kč za rok vyšší. Největší rozdíl byl v roce 2019, nejnižší odchylka pak v roce 2018.

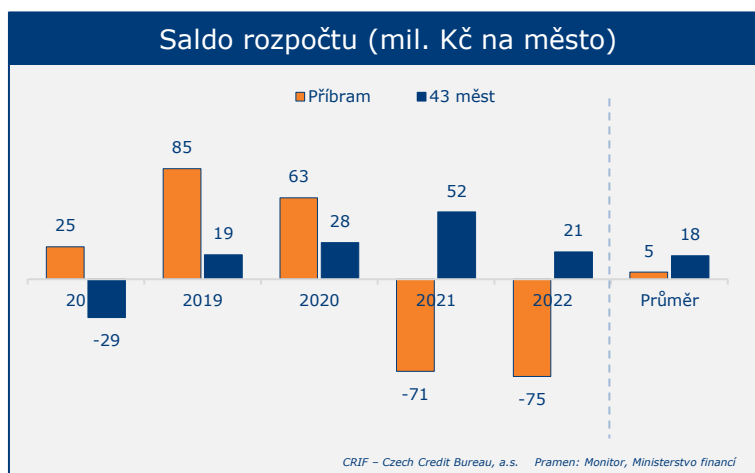
Graf 18: Příjmy celkem

Celkové výdaje Příbrami byly rovněž vyšší, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město. Výjimkou byl rok 2018, ve kterém byly výdaje srovnatelného města o 10 mil. Kč vyšší. V průměru za dané období vydala Příbram každý rok o 94 mil. Kč více, než kolik připadlo na jedno město.

Graf 19: Výdaje celkem

V průměru ušetřila Příbram každý rok daného období 5 mil. Kč, což je rozdíl mezi průměrem příjmů a výdajů za rok. Srovnatelná města ušetřila v průměru 18 mil. Kč. V příbramském rozpočtu měl přebytek nejvyšší podíl na příjmech v roce 2019 (9 %), v posledních dvou letech se záporné saldo na příjmech podílelo shodně 7 %.

Graf 20: Saldo rozpočtu

Ve struktuře příjmů v příbramském rozpočtu představovaly daňové příjmy v průměru 68 %, u srovnatelných měst to bylo o jeden procentní bod méně. V obou případech je patrný mírný vzestup podílu daňových příjmů na celkových příjmech mezi lety 2018 a 2022. Přestože se podíl nedaňových příjmů v Příbrami zvyšoval, v průměru dosahovaly o něco nižší podíl než v případě srovnatelných měst.

Váha kapitálových příjmů byla v průměru za posledních pět let shodná v obou případech. Dosáhla 2 %. Neinvestiční dotace měly větší význam pro příbramský rozpočet (16 % na celku), investiční dotace naopak pro rozpočet srovnatelných měst (4 % na celku). Na příjmech se celkové dotace v Příbrami podílely v průměru ročně 18 %, což je shodný podíl jako u srovnatelných měst.

Příbram	2018	2019	2020	2021	2022	průměr
Daňové příjmy	72%	66%	63%	66%	73%	68%
Nedaňové příjmy	10%	9%	13%	13%	14%	12%
Kapitálové příjmy	1%	5%	1%	2%	1%	2%
Neinvestiční dotace	14%	16%	20%	17%	14%	16%
Investiční dotace	4%	4%	2%	2%	1%	2%
43 měst	2018	2019	2020	2021	2017	průměr
Daňové příjmy	68%	67%	63%	66%	68%	67%
Nedaňové příjmy	14%	13%	13%	14%	14%	13%
Kapitálové příjmy	3%	2%	2%	2%	3%	2%
Neinvestiční dotace	12%	13%	18%	15%	12%	14%
Investiční dotace	3%	4%	4%	4%	3%	4%

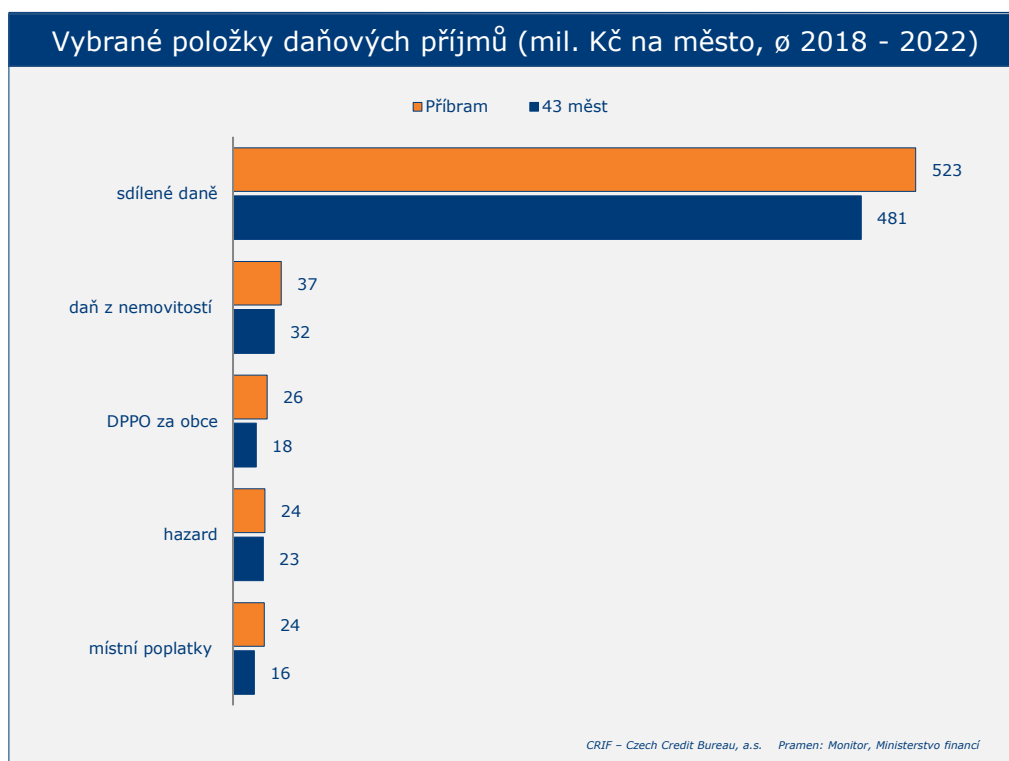
Tabulka 4: Porovnání struktury příjmů

7.2. Daňové příjmy

Objem daňových příjmů Příbrami byl každoročně vyšší než u srovnatelných měst. V průměru to bylo o 63,4 mil. Kč za rok. Sdílené daně představovaly 83 % daňových příjmů v Příbrami a 85 % ve srovnatelných městech. Příbram získává více peněz i v rámci daně z nemovitých věcí. Každý rok je to o 5 mil. Kč více. Mezi rokem 2018 a 2022 se objem vybrané daně z nemovitých věcí zvýšil o 5 % v Příbrami i ve srovnatelných městech. Znamená to, že výnos této daně v průměru ročně rostl o 1 %.

Daň z příjmů právnických osob za obce vykázala větší výnos v Příbrami než ve srovnatelných městech. V průměru to bylo více o 8 mil. Kč ročně. Rovněž z hazardu získala Příbram větší objem peněz, než kolik připadlo na jedno město. Rozdíl však není velký. Příjmy z hazardu se v Příbrami zvedly zejména v roce 2022.

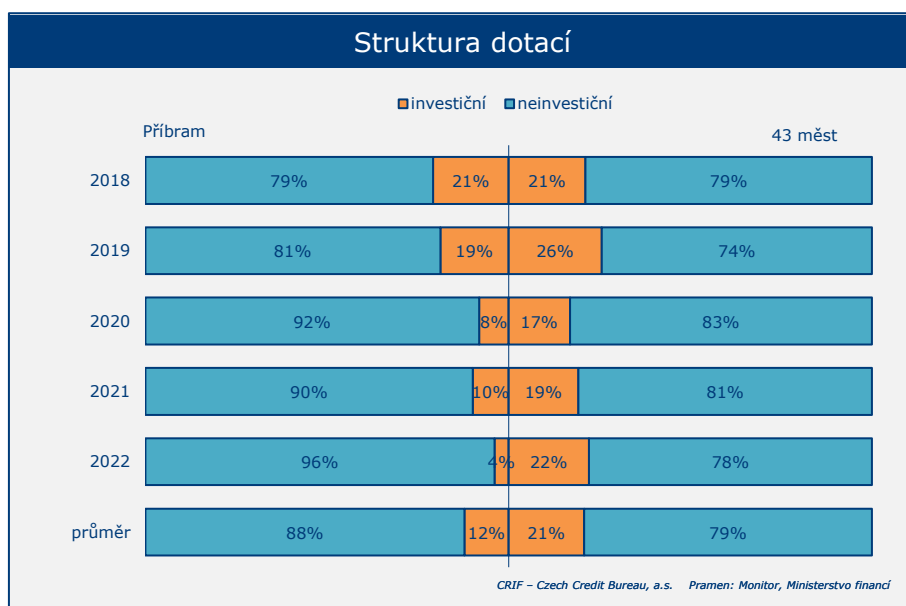
Na místních poplatcích vybrala Příbram v průměru ročně stejnou částku jako měla z hazardu, tj. 24 mil. Kč. Je to o 8 mil. Kč více, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město.

Graf 21: Vybrané položky daňových příjmů

7.3. Dotace

Dotace se v průměru podílely na celkových příjmech stejným dílem jak v Příbrami, tak i ve srovnatelných městech. Avšak celková průměrná částka dotací byla v Příbrami každý rok v průměru o téměř 23 mil. Kč vyšší než ve srovnatelných městech. Vyšší však byly pouze neinvestiční dotace, u investičních dotací tomu bylo naopak. Zatímco v Příbrami se investiční dotace na celkových dotacích podílely v průměru každý rok 12 %, u srovnatelných měst to bylo 21 %.

Graf 22: Struktura dotací

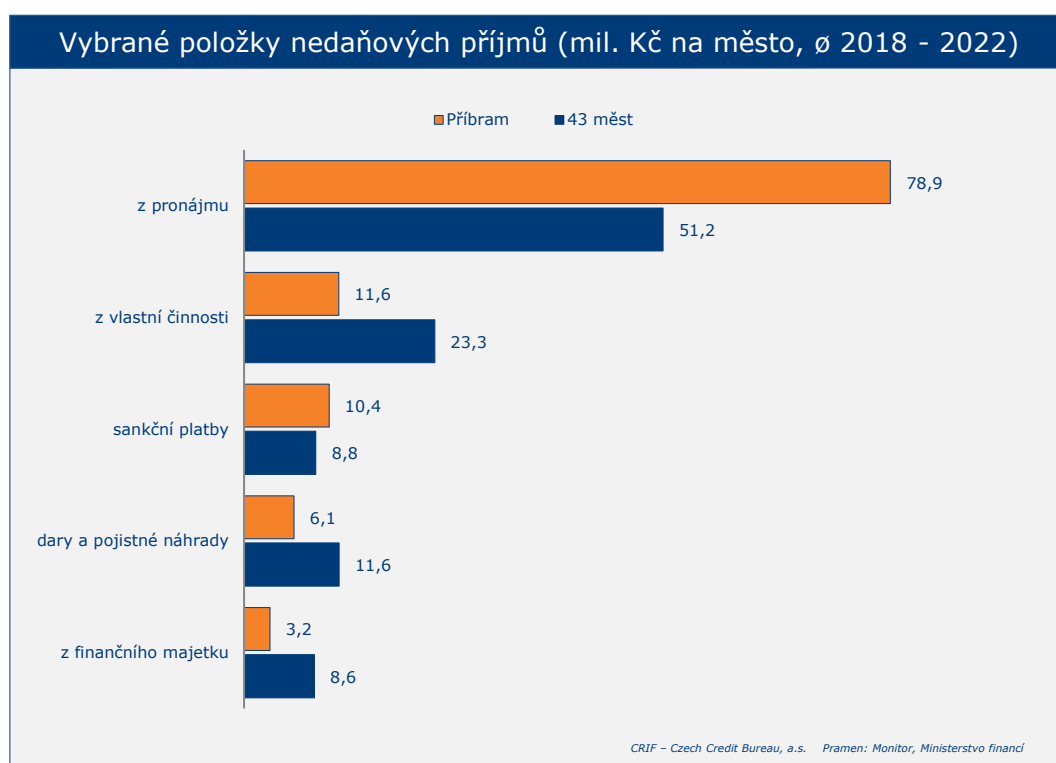
7.4. Nedaňové příjmy

Na začátku analyzovaného období byly nedaňové příjmy Příbrami mnohem nižší než u jednoho srovnatelného města. Od roku 2018 do roku 2022 se však zvýšily o 73 %, zatímco srovnatelná města vykázala růst o 29 %. Výsledkem bylo, že nedaňové příjmy Příbrami dosáhly koncem roku 2022 výše 140 mil. Kč, a to je více, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město (135 mil. Kč).

Zásluhu na rychlém růstu nedaňových příjmů měl zejména růst příjmů z vlastní činnosti, jejichž objem se v daném období více než zdvojnásobil. Navzdory jejich rychlému růstu však byly koncem daného období stále o dost nižší než ve srovnatelných městech.

Rychleji než u srovnatelných měst, se v Příbrami zvyšovaly i příjmy z pronájmu. V daném období se zvedly o 40 %, zatímco ve srovnatelných městech o 12 %. Tato příjmová položka byla v každém roce vyšší, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město.

Příbram inkasovala i vyšší sankční platby než jedno srovnatelné město. V průměru to bylo o 1,6 mil. Kč ročně. Naopak, na darech a pojistných náhradách získala Příbram o 5,5 mil. Kč méně peněz každý rok. Rovněž výnosy z finančního majetku byly v Příbrami výrazně nižší, a to o 5,4 mil. Kč ročně.

Graf 23: Vybrané položky nedaňových příjmů

7.5. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují malou položku jak v Příbrami, tak i ve srovnatelných městech. V obou případech jim dominuje prodej pozemků a prodej budov tvoří jen menší část. U Příbrami představuje prodej pozemků 72 % kapitálových příjmů v průměru ročně, u srovnatelných měst to bylo 68 %. Zatímco ve srovnatelných městech se výnosy z prodeje pozemků v posledních třech letech výrazně zvyšovaly, v Příbrami vykazovaly výrazné fluktuace. Příbram doplňovala své příjmy o prodej majetku v menší míře než srovnatelná města. V průměru to bylo ročně 18,2 mil. Kč, u srovnatelných měst 20,6 mil. Kč ročně.

7.6. Běžný rozpočet

Běžný rozpočet odráží, jak se vyvíjelo financování provozu. K běžným příjmům se řadí daňové a nedaňové příjmy a neinvestiční dotace. Tyto příjmy se porovnávají s běžnými výdaji. Saldo běžného rozpočtu ukazuje, jaké úspory v rámci financování provozu město dosáhlo. Tyto úspory pak lze využít jako další zdroj financování např. kapitálových výdajů.

Běžné příjmy byly v Příbrami každoročně v průměru o 93 mil. Kč vyšší než ve srovnatelných městech. V případě výdajů dosáhl převis Příbrami ještě vyšší částky, a sice 114 mil. Kč ročně. Přitom byl přebytek běžného rozpočtu Příbrami nižší než za srovnatelná města, a rovněž nižší byl i jeho podíl na běžných příjmech. Příbram tak vykazovala v absolutním i v reálném vyjádření nižší úspory při financování provozu.

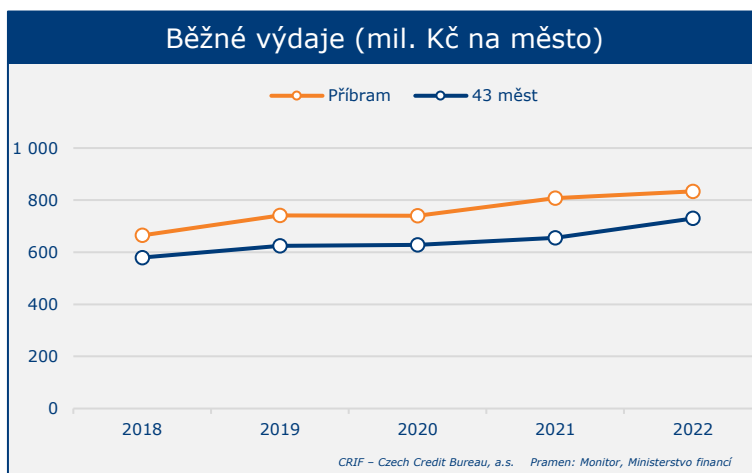
Běžný rozpočet (mil. Kč na město, ø 2018 - 2022)	Příbram	43 měst
příjmy	895,8	802,5
výdaje	757,4	643,4
provozní saldo	138,5	159,1
saldo/příjmy	15%	20%

Tabulka 5: Běžný rozpočet

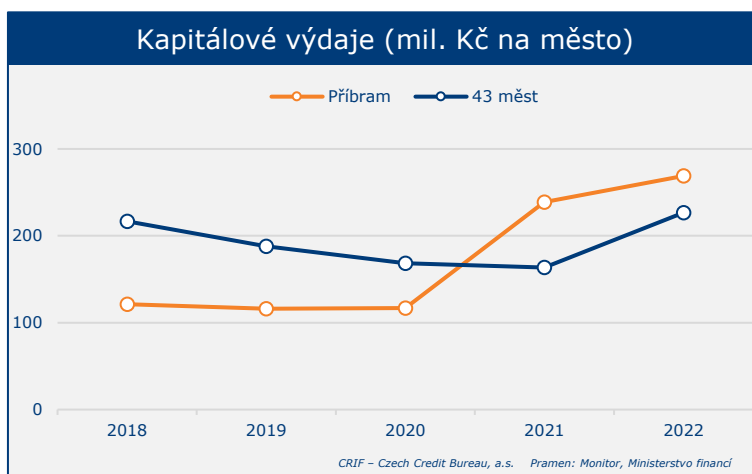
7.7. Výdaje

Celkové výdaje připadající na jedno město byly v daném období každoročně vyšší v Příbrami. Totéž platí pro běžné výdaje, nikoli však pro výdaje kapitálové. V prvních třech letech vykazovala Příbram nižší kapitálové výdaje, než byl průměr za srovnatelná města. Poté investovala více než srovnatelné město. V průměru ročně však investovalo srovnatelné město o 20 mil. Kč ročně více než Příbram.

V posledních třech letech se váha investičních dotací ve financování kapitálových výdajů v Příbrami prudce snižovala, ve srovnatelných městech zůstávala poměrně stabilní. To, že v průměru byla váha investičních dotací ve struktuře financování kapitálových výdajů v Příbrami a ve srovnatelných městech shodná (16 %), ovlivnil vysoký podíl investičních dotací v Příbrami v prvních dvou letech daného období (24 %, resp. 30 %).

Graf 25: Běžné výdaje

Graf 24: Kapitálové výdaje

Ve struktuře celkových výdajů příbramského rozpočtu mají nejvyšší váhu výdaje na komunální služby. V průměru ročně šla na tuto oblast celá pětina celkových výdajů. V porovnání se srovnatelným městem to byla částka téměř trojnásobná. Druhou největší položkou v rozpočtu Příbrami byly výdaje na správu s podílem ve výši 16 %. Tato položka se v případě srovnatelných měst dostala na první místo. Tyto výdaje byly v Příbrami v přepočtu na jedno město mírně nižší.

O něco více než desetina celkových výdajů připadla jak na vzdělávání, tak i na sociální péči. Na obě oblasti vydala Příbram více než srovnatelná města, v případě sociální péče byl rozdíl výraznější. Podíl výdajů na vzdělávání na celkových výdajích se v Příbrami snižoval. U sociální oblasti tomu bylo naopak.

Kultura, církev a sdělovací prostředky se na celkových výdajích podílely v průměru 8 %. I na tuto oblast věnovala Příbram více než srovnatelná města. Jednou z oblastí, ve které tomu bylo naopak, je sport a zájmová činnost. Srovnatelná města vydala na ni v průměru ročně o téměř 10 mil. Kč více.

Rovněž pozemní komunikace získaly v průměru citelně méně peněz v Příbrami než ve srovnatelném městě. V průměru to bylo o téměř 40 mil. Kč ročně. Na bezpečnost a veřejný pořádek vydala jak Příbram, tak i srovnatelné město obdobou částku.

Na oblast bydlení šla v Příbrami v průměru ročně jen 4 % celkových výdajů. Výdaje srovnatelného města byly vyšší. Výdaje na nakládání s odpady se na celkových výdajích podílely 2 %, ve srovnatelných městech měla tato oblast dvojnásobný podíl.

Celkové výdaje (mil. Kč na město, ø 2018 - 2022)	Příbram	43 měst	rozdíl
komunální služby	194,9	59,2	135,7
správa	143,1	154,4	-11,3
vzdělávání	101,5	90,3	11,3
sociální péče	99,1	52,6	46,6
kultura	77,2	56,7	20,5
sport a zájmová činnost	64,9	74,7	-9,8
pozemní komunikace	45,2	84,6	-39,4
bezpečnost	38,0	31,8	6,2
bydlení	32,0	49,9	-17,9
nakládání s odpady	19,8	36,2	-16,4
voda	5,4	10,8	-5,4
silniční doprava	3,0	9,0	-6,1
vzhled obce	0,8	24,4	-23,5

Tabulka 6: Celkové výdaje

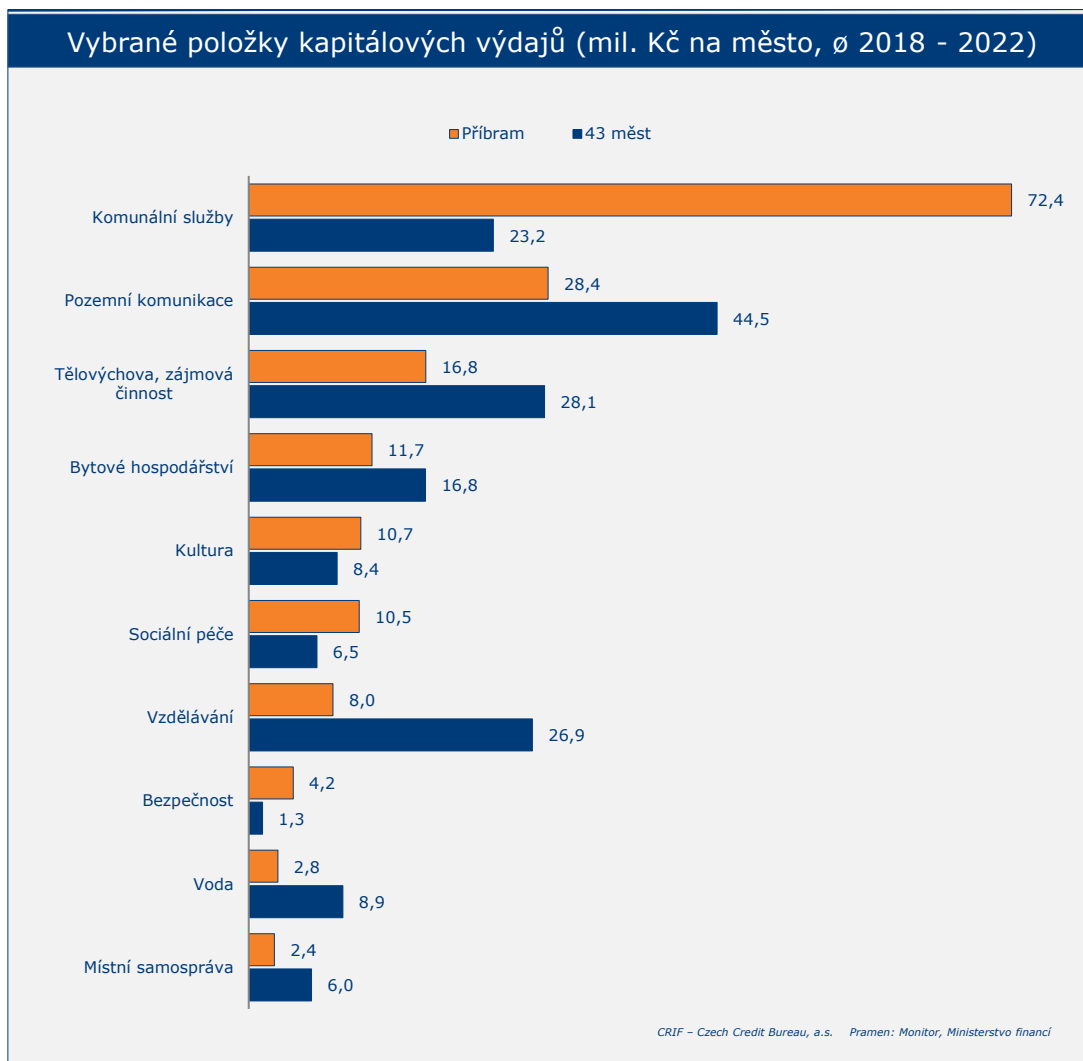
7.8. Kapitálové výdaje

Celkové kapitálové výdaje Příbrami byly v průměru ročně nižší než ve srovnatelném městě. Důvodem byly nižší hodnoty v Příbrami v roce 2019 a 2021. Pouze v posledním roce převýšil objem kapitálových výdajů Příbrami srovnatelné město.

Prioritou kapitálových výdajů v Příbrami byla, stejně jako u celkových výdajů, oblast komunálních služeb. Připadlo na ni v průměru 42 % celkových kapitálových výdajů a byly více než trojnásobné oproti srovnatelnému městu. U srovnatelných měst představovala tato oblast jen 12 % celku. Na pozemní komunikace vydala Příbram naopak méně než srovnatelné město, i když byly položkou s druhou nejvyšší částkou.

I když desetina kapitálových výdajů Příbrami směřovala do oblasti sportu a zájmové činnosti, byly její výdaje nižší než u srovnatelného města. Ve srovnatelných městech se tato oblast podílela 15 %. Kapitálové výdaje na kulturu a sociální péči byly v Příbrami vyšší, než kolik připadlo na jedno srovnatelné město.

Kapitálové výdaje na vzdělávání jsou oblastí, na kterou srovnatelné město věnovalo v průměru více než 3krát tolik, co Příbram. Vzdělávání se na celkových kapitálových výdajích v Příbrami podílelo pouze 5 %, zatímco ve srovnatelných městech to byl trojnásobek.

Graf 26: Vybrané kapitálové výdaje

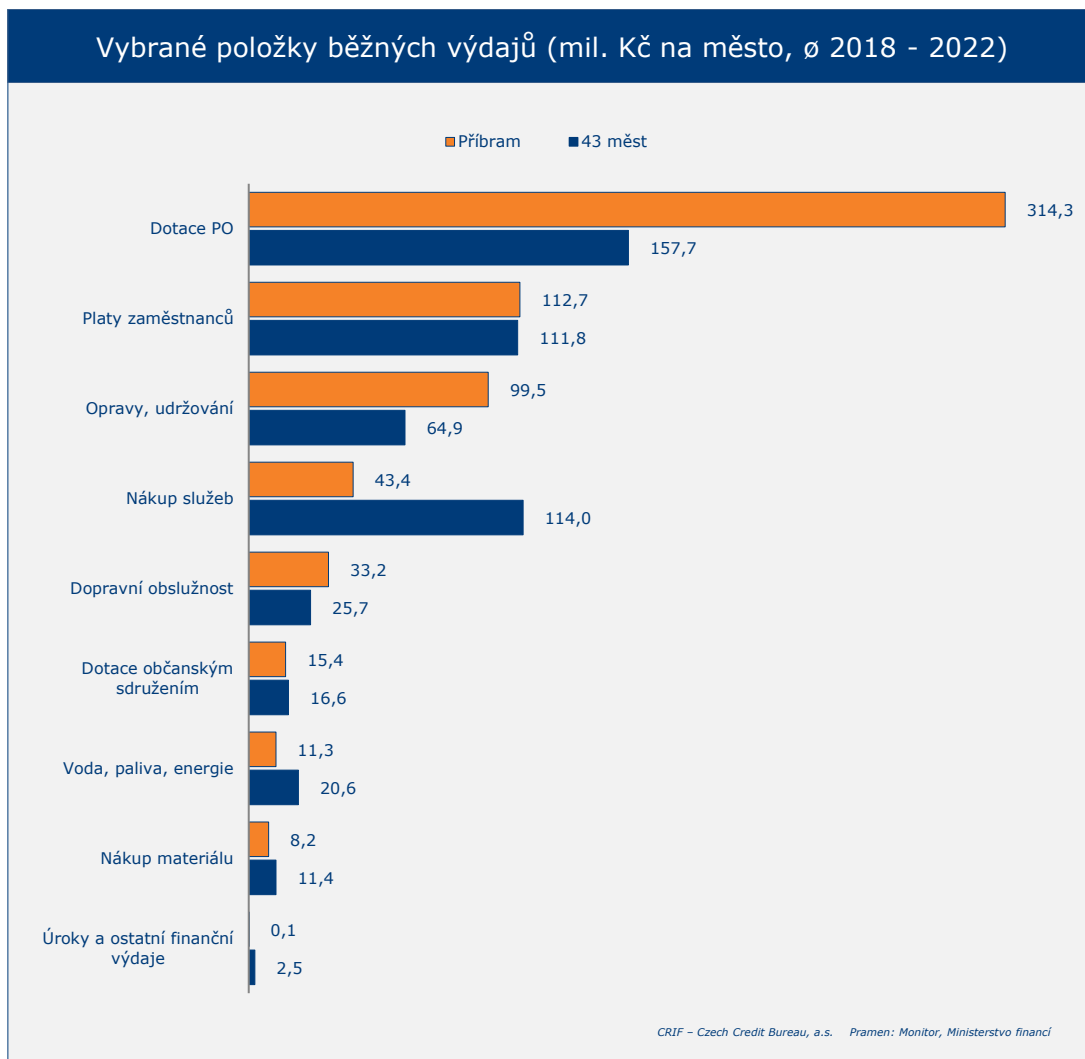
7.9. Běžné výdaje

Běžné výdaje Příbrami byly, na rozdíl od výdajů kapitálových, vyšší než u srovnatelného města. Přesto se v rozpočtu najdou položky, na které srovnatelná města vydala více než Příbram. Nepatří sem dotace příspěvkovým o podobným organizacím, které tvoří dominantu běžných výdajů v Příbrami. Dosáhly dvojnásobné výše oproti srovnatelnému městu. Zatímco v Příbrami tvoří 42 %, ve srovnatelných městech pouze 25 %. Výdaje na platy zaměstnanců jsou v obou případech obdobné.

Výrazný rozdíl najdeme u výdajů na opravy a údržbu prováděné externími pracovníky. V Příbrami jsou téměř o 35 mil. Kč vyšší než ve srovnatelném městě. Příbram do této oblasti směřovala 13 % celkových běžných výdajů, srovnatelná města jednu desetinu.

Zato na nákup služeb šlo v Příbrami o necelých 74 mil. Kč méně než ve srovnatelném městě. Tato položka představuje 6 % běžných výdajů v Příbrami, ale 18 % ve srovnatelných městech. Dotace občanským sdružením se výrazněji neodlišují. Výdaje na vodu, paliva a energie jsou ve srovnatelném městě téměř dvojnásobné. Zajímavé je, že výdaje na tuto oblast se v Příbrami v roce 2022 (rok, ve kterém se ceny energií rapidně zvýšily) meziročně zvedly jen o 2 %, zatímco srovnatelná města zaznamenala růst až o 22 %.

Příbram vydala méně na nákup materiálu než srovnatelné město. V porovnání se srovnatelným městem měla zanedbatelné finanční výdaje, což ovlivňuje nulový dluh Příbrami.

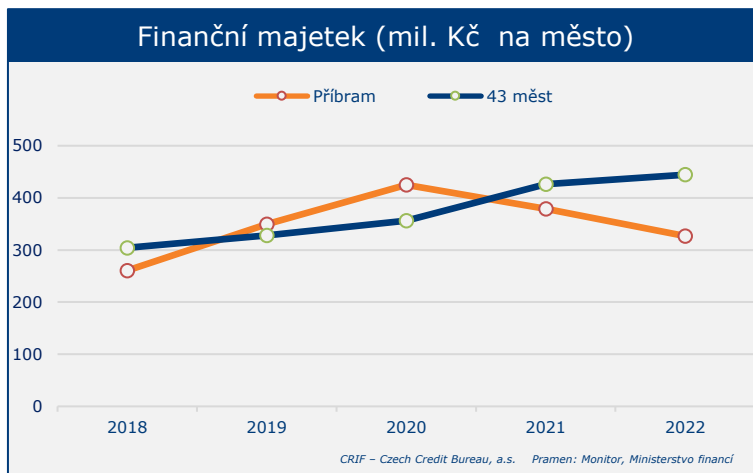
Graf 27: Vybrané běžné výdaje

7.10. Úspory, dluh a další aspekty rozpočtového hospodaření

Příbram hospodaří od roku 2019 bez dluhu. Ze skupiny 43 měst obdobné velikosti jich devět funguje bez dluhu minimálně posledních pět let. V posledním roce nemělo dluh ještě o tři více měst dané skupiny.

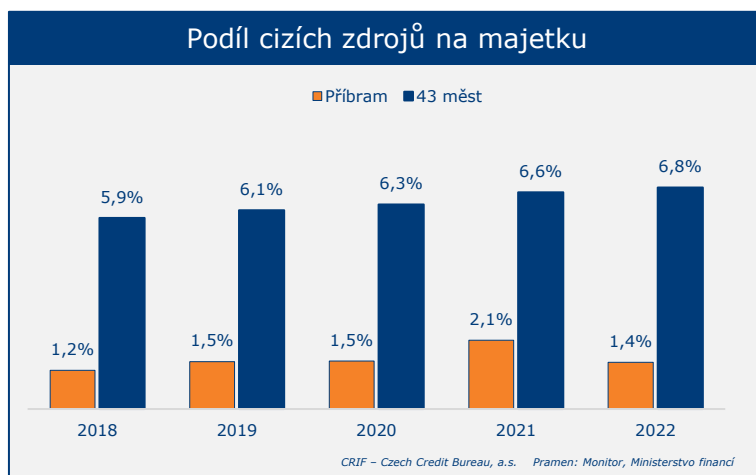
Objem úspor Příbrami měřený krátkodobým finančním majetkem se do roku 2020 zvyšoval, poté klesal. I tak byl v roce 2022 o 25 % vyšší než na počátku období. Úspory srovnatelného města byly v koncovém roce o 118 mil. Kč vyšší než v Příbrami. Objem úspor srovnatelných měst stoupal celou dobu, což však nevyklučuje jejich pokles v některých letech u některých měst v dané skupině. Každopádně platí, že držet vysoké úspory je neefektivní. Většina z nich leží na bankovních účtech s nulovým zhodnocením,

takže peníze takto uložené ztrácejí postupně na hodnotě. Při zvýšené inflaci to platí dvojnásob.

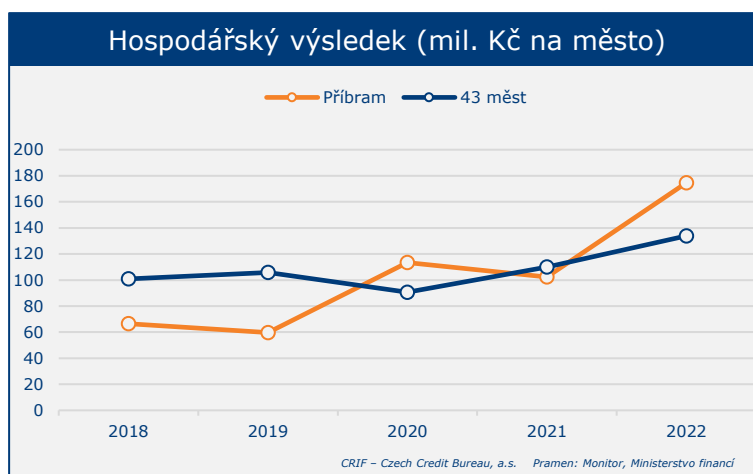
Graf 28: Finanční majetek

Podíl cizích zdrojů na aktivech byl v Příbrami v celém období výrazně nižší než u srovnatelných měst. Navíc si v Příbrami udržoval stabilní úroveň, u srovnatelných měst mírně stoupl.

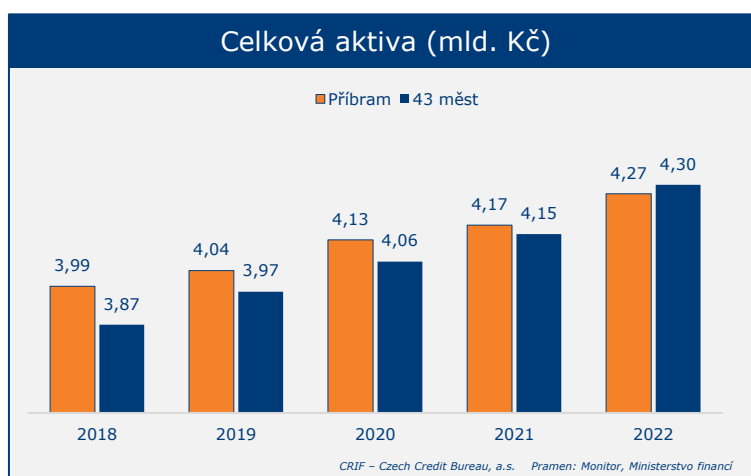
Graf 29: Podíl cizích zdrojů na majetku

Hospodářský výsledek, čili rozdíl mezi výnosy a náklady z hospodářské činnosti, byl v Příbrami ve třech letech nižší než u srovnatelného města. Na závěr období však v Příbrami převýšil jeho úroveň ve srovnatelném městě.

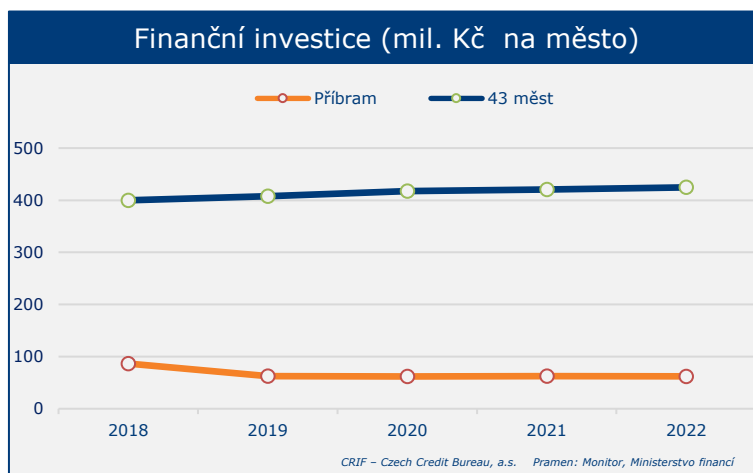
Graf 30: Hospodářský výsledek

Majetek Příbrami, vyjádřený jako objem celkových aktiv, byl koncem daného období shodný s průměrem za srovnatelná města. Mezi rokem 2018 a 2022 se v Příbrami zvedl o 7 %, u srovnatelných měst o 11 %.

Graf 31: Celková aktiva

Finanční investice neboli dlouhodobý finanční majetek, zahrnuje majetkové účasti obce v osobách s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, dlouhodobé půjčky, případně termínované dlouhodobé vklady. Jejich objem byl v Příbrami výrazně nižší v celém období. V Příbrami patří k finančním investicím téměř výlučně ostatní dlouhodobý finanční majetek. Majetkové účasti města jsou zanedbatelné.

Graf 32: Finanční investice

8. ROK 2023

V období leden až srpen letošního roku dosáhly celkové příjmy Příbrami 806 mil. Kč. Byly o 109 mil. Kč, resp. o 16 % vyšší než ve stejném období loňského roku. Výdaje dosáhly výše 782 mil. Kč a meziročně se zvýšily o 69 mil. Kč, resp. o 10 %. Rozpočet tak skončil přebytkem v rozsahu 24 mil. Kč, který se na příjmech podílel 3 %. Ve stejném období roku 2022 a 2021 skončil rozpočet města schodkem, který se na příjmech podílel 2 %, resp. 4 %.

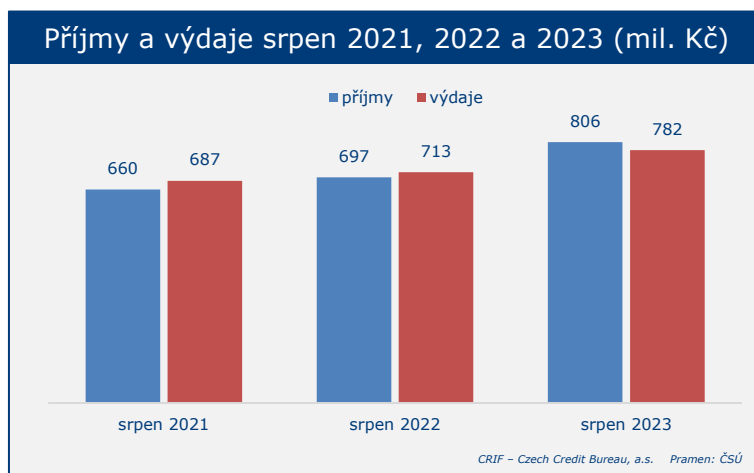
K meziročnímu růstu příjmů o 109 mil. Kč nejvíce přispělo zvýšení daňových příjmů o 84 mil. Kč. V menší míře pak i růst neinvestičních dotací o 22 mil. Kč. Růst nedaňových příjmů přinesl 2 mil. Kč a investičních dotací pak 5 mil. Kč. Naopak, kapitálové příjmy poklesly meziročně o 4 mil. Kč, byly méně než poloviční ve srovnání se stejným obdobím loňského roku. Nejvyšší dynamiku zaznamenaly investiční dotace, jejichž objem se z roku na rok více než zdvojnásobil.

Na meziročním růstu výdajů se výrazně podílel růst kapitálových výdajů o 60 mil. Kč, protože výdaje běžné se zvýšily jen o 9 mil. Kč. Na kapitálové výdaje šlo letos 21 % celkových příjmů. V předchozích letech to bylo 16 %, resp. 17 %.

Podíl celkových dotací na příjmech se meziročně o jeden procentní bod zvýšil na 17 %. I tak zdaleka nedosáhl úroveň roku 2021, ve kterém dotace tvořily 22 % celkových příjmů. Podíl investičních dotací na celkových dotacích se rovněž zvýšil, a to na 5 %. Ještě v roce 2021 to bylo 11 %.

Letos se investiční dotace podílely na financování kapitálových výdajů ze 4 %, loni ve stejném období to byla jen 2 %, ovšem v roce 2021 dosáhl tento podíl až 14 %.

Běžné příjmy se meziročně zvýšily o 16 %, běžné výdaje pouze o 1 %. Příbram tak v letošních osmi měsících dosáhla vyšších úspor v rámci financování provozu. Letos takto ušetřila 184 mil. Kč, loni ve stejném období méně než polovinu. Přebytek běžného rozpočtu se na běžných příjmech letos podílel 23 %, loni to bylo jen 12 %.

Graf 33: Příjmy a výdaje srpen 2023

V letošních osmi měsících vykázala Příbram podstatný růst kapitálových výdajů. Ve stejném období loňského roku se ovšem snížily, takže srovnávací úroveň byla nízká. I tak město nevyužilo všechny zdroje, které mělo v daném období k dispozici. Souhrn přebytku běžného rozpočtu, investičních dotací a kapitálových příjmů byl o 24 mil. Kč vyšší než uskutečněné kapitálové výdaje. V předchozích dvou letech město tyto tři zdroje plně vyčerpalo, Muselo tak využít další zdroje, a to úspory nakumulované v minulosti. Z tabulky je zřejmé, že přebytek běžného rozpočtu je nejdůležitějším zdrojem financování kapitálových výdajů.

mil. Kč	8M 2021	8M 2022	8M 2023
kapitálové výdaje	113	110	170
investiční dotace	16	2	7
kapitálové příjmy	9	7	3
saldo běžného rozpočtu	61	85	184
3 zdroje	86	94	194
rozdíl	27	16	-24

Příbram za 8 měsíců letošního roku vykázala přebytek rozpočtu, ve dvou předchozích letech tomu bylo naopak. Přitom nebývale navýšila objem kapitálových výdajů, na které šla více než pětina příjmů. O meziroční růst příjmů se zasloužily především daňové příjmy, i když rychleji než ty rostly zejména investiční dotace. Slušný přírůstek zaznamenaly také dotace neinvestiční. Výsledky za osm měsíců letošního roku naznačují, že by rozpočet Příbrami mohl závěrem roku skončit přebytkem oproti deficitu v předchozích dvou letech.

9. PŘÍLOHY

9.1. Ratingový Certifikát za rok 2022

9.2. Komentář k iRatingovému hodnocení za rok 2022

Datum výpočtu: 31.10.2023 k 31.12.2022 | Strana 1 z 3

Město Příbram
Příbram
IČ: 243132

Téměř bez rizika

PTD = 0,333 %

Silné a slabé stránky

+	2021/2022	Snížení podílu neinvestičních dotací na provozních příjmech
+	2021/2022	Snížení podílu příjmů z prodaného majetku na celkových příjmech
+	2021/2022	Zvýšení objemu provozních úspor
+	2021/2022	Zvýšení výnosnosti vlastního jmění
+	2021/2022	Snížení zadluženosti
+	2022	Nižší zadluženost
+	2021	Nižší zadluženost
+	2021/2022	Zvýšení míry oddlužování cizího kapitálu
+	2022	Vysoká míra oddlužování cizího kapitálu
+	2021	Vysoká míra oddlužování cizího kapitálu

Hodnocení

Posuzovaná obec (posuzované město) převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.

Únosné zadlužení obce

Maximální objem cizích zdrojů

589 421 tis. Kč

Maximální volná střednědobá úvěrová kapacita k 31.12.2022

528 138 tis. Kč

Datum výpočtu: 31.10.2023 k 31.12.2022 | Strana 3 z 3

Vysvětlivky

PTD - pravděpodobnost technického defaultu

Ratingové stupně

A		Bez rizika	Posuzovaná obec (posuzované město) velmi výrazně převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají velmi dobré předpoklady dalšího rozvoje.
B+		Téměř bez rizika	Posuzovaná obec (posuzované město) převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.
B		Velmi nízké riziko	Posuzovaná obec (posuzované město) převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují velmi dobrou finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.
B-		Nízké riziko	Posuzovaná obec (posuzované město) je v rámci srovnatelných subjektů průměrná. Většina ekonomických ukazatelů prokazuje dobrou finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.
C+		Střední riziko	Posuzovaná obec (posuzované město) je v rámci srovnatelných subjektů mírně podprůměrná. Většina ekonomických ukazatelů prokazuje sníženou finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají předpoklady dalšího rozvoje.
C		Vyšší riziko	Posuzovaná obec (posuzované město) je v rámci srovnatelných subjektů podprůměrná. Ekonomické ukazatele prokazují sníženou finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu mohou negativně ovlivnit další rozvoj.
C-		Vysoké riziko	Posuzovaná obec (posuzované město) je v rámci srovnatelných subjektů velmi podprůměrná. Většina ekonomických ukazatelů prokazuje nedostatečnou finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu mohou negativně ovlivnit další rozvoj.
X		Rating nespočten	Rating nebylo možné spočítat z důvodu nedostatečného množství vstupních informací.

Statistické ukazatele

	2020	2021	2022
Podíl celkových příjmů k celkovým výdajům v %	107,31	93,23	93,22
Podíl provozních příjmů k provozním výdajům v %	120,49	116,65	121,33
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	20,94	18,06	13,82
Podíl příjmů z prodeje majetku k celkovým příjmům v %	1,22	1,47	1,02
Podíl salda provozních příjmů a výdajů k provozním příjmům v %	17,00	14,28	17,58
Podíl provozních a kapitálových příjmů ke kapitálovým výdajům v %	139,38	62,54	70,06
Podíl dotací k celkovým příjmům v %	22,11	19,35	14,15
Podíl celkového HV k vlastnímu jmění v %	15,06	17,50	21,15
Podíl finančního majetku k celkovým aktivům v %	10,29	9,08	7,65
Podíl celkových příjmů a finančního majetku k celkovým výdajům v %	156,93	129,47	122,84
Okamžitá likvidita	7,32	5,22	4,57
Běžná likvidita	7,80	5,48	4,86
Doba obratu pohledávek ve dnech	16,13	11,58	11,76
Doba obratu krátkodobých závazků ve dnech	19,11	22,91	20,26
Celková zadluženost v %	1,47	2,11	1,44
Podíl celkového objemu úvěrů k celkovým příjmům v %	0,00	0,00	0,00
Míra oddlužování cizích zdrojů v %	1 009,50	810,81	1 452,22
Míra oddlužování bankovních úvěrů v %			
Podíl dluhové služby k provozním příjmům v %	0,00	0,00	0,00
Krytí dluhové služby v %			

Dynamické ukazatele (vývoj)

	2020/2021	2021/2022
Podíl celkových příjmů k celkovým výdajům v %	-13,10	0,00
Podíl provozních příjmů k provozním výdajům v %	-3,20	4,00
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	-13,70	-23,50
Podíl příjmů z prodeje majetku k celkovým příjmům v %	21,30	-30,60
Podíl salda provozních příjmů a výdajů k provozním příjmům v %	-16,00	23,10
Podíl provozních a kapitálových příjmů ke kapitálovým výdajům v %	-55,10	12,00
Podíl dotací k celkovým příjmům v %	-12,50	-26,90
Podíl celkového HV k vlastnímu jmění v %	16,20	20,80
Podíl finančního majetku k celkovým aktivům v %	-11,70	-15,80
Podíl celkových příjmů a finančního majetku k celkovým výdajům v %	-17,50	-5,10
Okamžitá likvidita	-28,60	-12,40
Běžná likvidita	-29,70	-11,30
Doba obratu pohledávek ve dnech	-28,20	1,60
Doba obratu krátkodobých závazků ve dnech	19,90	-11,60
Celková zadluženost v %	43,70	-32,10
Podíl celkového objemu úvěrů k celkovým příjmům v %	0,00	0,00
Míra oddlužování cizích zdrojů v %	-19,70	79,10
Míra oddlužování bankovních úvěrů v %	0,00	0,00
Podíl dluhové služby k provozním příjmům v %	0,00	0,00
Krytí dluhové služby v %	0,00	0,00

Nefinanční ukazatele

	2022
Počet obyvatel	31,651
Nezaměstnanost v regionu (%)	4,422
Průměrný příjem v regionu	40,731
Počet podnik. subjektů na 100 ek. aktivních obyvatel v okresu	2,529
Index ekonomického zatížení obce	61,353
Index stáří obce	157,103
Cizí zdroje v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	1,936

9.3. Tabulky

Tabulka 1: Rozpočet Příbrami	13
Tabulka 2: Struktura příjmů	14
Tabulka 3: Výdaje Příbram	15
Tabulka 4: Porovnání struktury příjmů	23
Tabulka 5: Běžný rozpočet	27
Tabulka 6: Celkové výdaje	29

9.4. Grafy

Graf 1: Počet narozených a zemřelých	5
Graf 2: Počet přistěhovalých a vystěhovalých	6
Graf 3: Struktura obyvatel podle věku	6
Graf 4: Porovnání struktury obyvatel podle věku v roce 2022	7
Graf 5: Vývoj podnikání	7
Graf 6: iRating obcí za rok 2022 v ČR	8
Graf 7: iRating obcí v roce 2022, kategorie 20 000 - 49 999 obyvatel	9
Graf 8: iRating obcí v roce 2022, Středočeský kraj	9
Graf 9: Krytí cizích zdrojů finančním majetkem	10
Graf 10: Poměr cizích zdrojů k aktivům	11
Graf 11: Poměr finančního majetku k aktivům	12
Graf 12: Kapitálové výdaje na obyvatele	12
Graf 13: Příjmy a výdaje	16
Graf 14: Podíl kapitálových výdajů na příjmech	17
Graf 15: Investiční dotace a kapitálové příjmy	18
Graf 16: Finanční majetek a cizí zdroje	19
Graf 17: Vývoj příjmů a výdajů v Příbrami a ve srovnatelných městech	21
Graf 18: Příjmy celkem	22
Graf 19: Výdaje celkem	22
Graf 20: Saldo rozpočtu	23
Graf 21: Vybrané položky daňových příjmů	24
Graf 22: Struktura dotací	25
Graf 23: Vybrané položky nedaňových příjmů	26
Graf 24: Kapitálové výdaje	28
Graf 25: Běžné výdaje	28
Graf 26: Vybrané kapitálové výdaje	31
Graf 27: Vybrané běžné výdaje	33
Graf 28: Finanční majetek	34
Graf 29: Podíl cizích zdrojů na majetku	34
Graf 30: Hospodářský výsledek	35

Graf 31: Celková aktiva.....	35
Graf 32: Finanční investice.....	36
Graf 33: Příjmy a výdaje srpen 2023	38

9.5. Seznam měst ve velikostní kategorii 20 000 – 49 999 obyvatel

IČO	Název
00279943	Město Blansko
00297569	Město Bohumín
00283061	Město Břeclav
00260428	Město Česká Lípa
00297437	Město Český Těšín
00267449	Město Havlíčkův Brod
00284891	Město Hodonín
00253979	Město Cheb
00270211	Město Chrudim
00262340	Město Jablonec nad Nisou
00246875	Město Jindřichův Hradec
00254657	Město Karlovy Vary
00255661	Město Klatovy
00235440	Město Kolín
00298077	Město Kopřivnice
00296139	Město Krnov
00287351	Město Kroměříž
00236195	Město Kutná Hora
00263958	Město Litoměřice
00266027	Město Litvínov
00272868	Město Náchod
00298212	Město Nový Jičín
00297577	Město Orlová
00249998	Město Písek
00288659	Město Prostějov
00243132	Město Příbram
00259586	Město Sokolov
00251810	Město Strakonice
00303461	Město Šumperk
00253014	Město Tábor
00278360	Město Trutnov
00290629	Město Třebíč
00297313	Město Třinec
00291471	Město Uherské Hradiště
00304387	Město Valašské Meziříčí
00304450	Město Vsetín
00292427	Město Vyškov
00293881	Město Znojmo

00295841	Město Žďár nad Sázavou
00261238	Statutární Město Děčín
00261891	Statutární Město Chomutov
00238295	Statutární Město Mladá Boleslav
00301825	Statutární Město Přerov
00266621	Statutární Město Teplice

Skupina CRIF byla založena v roce 1998 v Bologni a patří mezi největší světové provozovatele úvěrových registrů. Ve 22 zemích na 4 kontinentech zaměstnáváme 2 500 pracovníků.

Poskytujeme

- Produkty a služby pro prevenci rizika z obchodního vztahu
- Konzultační a expertní služby

Naší doménou je

- Sběr a integrace obchodních informací
- Analýza dat, hledání souvislostí a interpretace
- Vizualizace a prezentace výsledků

Štětkova 1638/18, Nusle
140 00 Praha 4

Tel. +420 277 778 530

Fax +420 277 778 580

Email info.cz@crif.com

www.crif.cz

www.informaceoobcich.cz